

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia bałtycka**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:
Uniwersytet Warszawski

Data przeprowadzenia wizytacji: **14-15.03.2024 r.**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	19
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	27
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	31
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	35
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	37
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	41
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	43
4. Załączniki	46
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	46

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr hab. Ariadna Strugielska, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Nicole Nau, ekspert PKA
2. dr hab. Małgorzata Latoch-Zielińska, ekspert PKA
3. Andżelika Jabłońska, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Daria Kamrowska, ekspert PKA ds. studenckich
5. Natalia Nyt, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia bałtycka prowadzonym na Uniwersytecie Warszawskim (dalej również: UW) została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Wizytacja przeprowadzona została przez zespół oceniający w formie stacjonarnej.

PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku. Poprzednia ocena programowa przeprowadzona została w roku akademickim 2017/2018 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (uchwała nr 308/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie oceny programowej na kierunku filologia bałtycka prowadzonym na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim).

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą stacjonarnej oceny programowej Polskiej Komisji. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodnicząca zespołu oceniającego poinformowała władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia bałtycka	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	- językoznawstwo (57%) - literaturoznawstwo (43%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	40 h / 2 punkty ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- <i>specjalność: lituanistyka i lettonistyka,</i> - <i>ścieżka językoznawcza,</i> - <i>ścieżka literaturoznawcza</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	38	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	Co najmniej 1800 h	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	Co najmniej 158 punktów ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub	128 punktów ECTS	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów		
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54 punkty ECTS	-

Nazwa kierunku studiów	filologia bałtycka	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	- językoznawstwo (53%) - literaturoznawstwo (47%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- <i>specjalność: lituanistyka i lettonistyka,</i> - <i>ścieżka językoznawcza,</i> - <i>ścieżka literaturoznawcza</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	4	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	Co najmniej 1050 h	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim	Co najmniej 113 punktów ECTS	-

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów		
łącznie liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	113 punktów ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	52 punkty ECTS	-

Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji	kryterium spełnione

i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku filologia bałtycka zakładają umożliwienie studentom wykształcenie i pogłębienie kompetencji komunikacyjnych w zakresie języków litewskiego i łotewskiego, nabycie wiedzy literaturoznawczej, językoznawczej oraz szeroko pojętej wiedzy realioznawczej, obejmującej między innymi historię i kulturę krajów bałtyckich, przygotowanie studentów do pracy badawczej i działalności zawodowej, w tym w szczególności tłumacza i konsultanta. Tak sformułowana koncepcja kształcenia jest zgodna z misją i strategią Uczelni, zakładającymi m.in. ściśle powiązanie prowadzonych badań z kształceniem akademickim, które ma wszechstronnie przygotować absolwentów do funkcjonowania w realiach XXI wieku, w tym w szczególności w kontekście relacji między Polską a krajami bałtyckimi. W istocie w misji Uczelni wprost nawiązano do „szczególnej powinności wobec Europy Środkowej i Wschodniej”.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek, tj. do językoznawstwa jako dyscypliny wiodącej oraz literaturoznawstwa. Jednocześnie, status językoznawstwa jako dyscypliny wiodącej dla kierunku został, w znaczącym stopniu, oparty na błędnym utożsamianiu podbudowanej teoretycznie wiedzy w dyscyplinie naukowej językoznawstwo z kompetencjami komunikacyjnymi w zakresie języków litewskiego i łotewskiego (ale również w zakresie trzeciego, niekierunkowego języka obcego i łaciny), które w mniej więcej równym stopniu wspierają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w obu dyscyplinach naukowych,

do których kierunek został przyporządkowany. Co więcej, status językoznawstwa jako dyscypliny wiodącej został błędnie uzależniony od wybieranej przez studentów ścieżki kształcenia. W rezultacie, dla studentów wybierających na studiach I i II stopnia ścieżkę literaturoznawczą, językoznawstwo nie jest dyscypliną wiodącą, gdyż udział tej dyscypliny naukowej w kształceniu wynosi, odpowiednio 48% i 47%.

Koncepcja i cele kształcenia są zbieżne z badaniami naukowymi w dyscyplinach, do których został przypisany kierunek. W dyscyplinie naukowej językoznawstwo badania dotyczą m.in. analizy składni, morfologii i semantyki języków bałtyckich w ujęciu synchronicznym i diachronicznym, zagadnień kwantyfikacyjnych i modalnych w litewskiej gwarze puńskiej, regionalnych odmian języka litewskiego w aspekcie socjolingwistycznym oraz historycznym, a także badań typologicznych. W dyscyplinie naukowej literaturoznawstwo badania dotyczą m.in. literatury litewskiego modernizmu i współczesnej literatury litewskiej, literatury łotewskiej, literaturoznawstwa porównawczego polsko-łotewsko-litewskiego, a także wykorzystania mitologii i folkloru Bałtów w literaturach europejskich. Wyniki prowadzonych badań wpływają w sposób bezpośredni na ofertę programową kierunku, stanowiąc przede wszystkim podstawę zajęć wybieralnych i seminariów. Tematyka badawcza podejmowana przez pracowników jest również obecna na zajęciach obowiązkowych powiązanych z obiema dyscyplinami.

Koncepcja i cele kształcenia zostały sformułowane z uwzględnieniem potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności w oparciu o zdiagnozowany na rynku pracy brak specjalistów swobodnie posługujących się językami litewskim i łotewskim oraz znających specyfikę krajów bałtyckich. Pod wpływem sugestii interesariuszy zewnętrznych kierunku zwiększono, między innymi, udział zajęć tłumaczeniowych, w tym w szczególności w zakresie tłumaczeń tekstów kultury w kształceniu na kierunku.

Koncepcja kształcenia nie zakłada nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zakłada się natomiast pomocnicze wykorzystanie platform cyfrowych w uczeniu się studentów w sposób asynchroniczny (np. w celu przekazywania materiałów z zajęć czy przesyłania i oceniania wykonanych prac) czy konsultacji.

Ogólne efekty uczenia się są zgodne z koncepcją kształcenia i profilem ogólnoakademickim, ponieważ akcentuje się w nich zarówno wiedzę, jak i umiejętności powiązane z aparatem pojęciowo-metodologicznym w zakresie dyscyplin stanowiących podstawy teoretyczne filologii. Nie odnoszą się one jednak prawidłowo do przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, ponieważ nie wskazują na wiodącą rolę dyscypliny naukowej językoznawstwo. W istocie, efekty uczenia się odnoszą się do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo w sposób prawie symetryczny, co ilustrują następujące przykłady z katalogu efektów uczenia się dla studiów II stopnia: (K_W06 - K_W09) [zna i rozumie] „w poszerzonym zakresie terminologię, teorie i metodologie badań właściwe dla językoznawstwa”, „w poszerzonym zakresie terminologię, teorie i metodologie badań właściwe dla literaturoznawstwa”, „w pogłębionym stopniu metody badawcze właściwe dla językoznawstwa diachronicznego i synchronicznego”, „w pogłębionym stopniu metody badawcze właściwe dla historii literatury i teorii literatury”.

Efekty uczenia się dla kierunku nie są w pełni zgodne z charakterystykami drugiego stopnia typowymi dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego. Bazują one częściowo na

sformułowaniach zaczerpniętych z nieobowiązujących już Krajowych Ram Kwalifikacji, które nie są obecne w Polskiej Ramie Kwalifikacji, np. [zna i rozumie] „miejsce i znaczenie filologii w relacji do innych nauk humanistycznych oraz specyfikę przedmiotową i metodologiczną filologii bałtyckiej”, „powiązania filologii bałtyckiej z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami humanistycznymi”, albo [jest gotów] do „rozwijania swojej wiedzy i umiejętności w przyszłej karierze zawodowej, będąc głęboko świadomym potrzeby ciągłego dokształcania się”, nie uwzględniając jednocześnie wszystkich kompetencji opisanych w Polskiej Ramie Kwalifikacji dla poziomu 6 i 7. Na studiach I stopnia w ogólnych sformułowanych dla kierunku efektach uczenia się nie uwzględniono, bądź uwzględniono w niepełny sposób, następujących kompetencji:

1. w zakresie wiedzy (zna i rozumie): (P6S_WK) – fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości;
2. w zakresie umiejętności (potrafi): (P6S_UO) – planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole, współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym); (P6S_UU) – samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie;
3. w zakresie kompetencji społecznych (jest gotów do): (P6S_KO) – inicjowania działań na rzecz interesu publicznego; myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.

Na studiach II stopnia w treściach efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku nie zostały uwzględnione kompetencje:

1. w zakresie wiedzy (zna i rozumie): (P7S_WK) – fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości;
2. w zakresie umiejętności (potrafi): (P7S_UO) – kierować pracą zespołu; współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach; (P7S_UU) – samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie; [przy czym uwzględniono samodzielnie planowanie i realizowanie własnego uczenia się przez całe życie];
3. w zakresie kompetencji społecznych (jest gotów do): (P7S_KO) – wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego; inicjowania działań na rzecz interesu publicznego; myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.

Szereg założonych dla kierunku ogólnych efektów uczenia się powiązano z dwiema charakterystykami PRK, które – co do zasady – opisują odrębnie zakresy kompetencji. W programie studiów I stopnia są to, np.: K_W01 [zna i rozumie] „miejsce i znaczenie filologii w relacji do innych nauk humanistycznych oraz specyfikę przedmiotową i metodologiczną filologii bałtyckiej” (odniesione jednocześnie do charakterystyk P6S_WG i P6S_WK), K_W02 [zna i rozumie] „powiązania filologii bałtyckiej z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami humanistycznymi” (odniesione jednocześnie do charakterystyk P6S_WG i P6S_WK), K_W12 [zna i rozumie] „wpływ dzieł literackich na dzieje kultur bałtyckich” (odniesione jednocześnie do charakterystyk P6S_WG i P6S_WK), K_W15 [zna i rozumie] „rolę refleksji literaturoznawczej w kształtowaniu kultury” (odniesione jednocześnie do charakterystyk P6S_WG i P6S_WK), oraz większość efektów kategorii umiejętności, które powiązano jednocześnie z dwiema

charakterystykami, najczęściej P6S_UW i P6S_UK, co powoduje, że zakresy tych charakterystyk nie zawsze są w pełni uwzględnione.

W przypadku studiów II stopnia, analogiczne nieprawidłowości ilustrują następujące, przykładowe efekty w kategorii wiedzy: K_W01 [zna i rozumie] „w pogłębionym stopniu miejsce i znaczenie filologii w relacji do innych nauk humanistycznych oraz specyfikę przedmiotową i metodologiczną filologii bałtyckiej”, K_W02 [zna i rozumie] „w pogłębionym stopniu powiązania filologii bałtyckiej z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami humanistycznymi”, K_W15 [zna i rozumie] „w pogłębiony sposób wpływ dzieł literackich na dzieje kultur bałtyckich”, K_W17 [zna i rozumie] „w pogłębionym stopniu rolę refleksji literaturoznawczej w kształtowaniu kultury”, oraz zdecydowana większość efektów uczenia się w kategorii umiejętności które powiązано jednocześnie z dwiema charakterystykami, najczęściej P7S_UW i P7S_UK.

Założone dla kierunku efekty uczenia się, jak wskazano wyżej, pomijają część kompetencji opisanych w charakterystykach Polskiej Ramy Kwalifikacji i dodatkowo nie zawsze odnoszą się do ich poziomu. Niektóre efekty z obszaru wiedzy dla studiów I stopnia zostały tak sformułowane, że nie wynika z nich, iż dotyczą wiedzy w zaawansowanym stopniu. Zakładają one jedynie, że absolwent, na przykład zna i rozumie: „terminologię, teorie i metodologie badań z zakresu literaturoznawstwa” (K_W07), „terminologię językoznawczą w języku polskim, w językach bałtyckich i wybranym języku obcym” (K_W08), czy też „podstawowe zasady dotyczące praktyki przekładu z języków bałtyckich na język polski” (K_W14). Z kolei na studiach II stopnia, obok prawidłowych odniesień do poziomu wiedzy, pojawiają się również odniesienia nieprawidłowe, na przykład: [zna i rozumie] „w poszerzonym zakresie terminologię, teorie i metodologie badań właściwe dla językoznawstwa” (K_W06), [zna i rozumie] „w poszerzonym zakresie terminologię, teorie i metodologie badań właściwe dla literaturoznawstwa” (K_W07).

Ponadto efekty uczenia się zawierające odniesienia do takich dyscyplin jak: historia czy filozofia, pełniących w kształceniu na kierunku jedynie rolę subsydiarną, opatrzone kodem WG. Na przykład, na studiach I stopnia są to efekty: K_W17 [zna i rozumie] „historię i współczesną sytuację polityczną, gospodarczą oraz społeczno-kulturalną Litwy i Łotwy”, oraz K_W19 [zna i rozumie] „podstawowe pojęcia i zjawiska z zakresu historii filozofii”, przy czym studenci kierunku nie osiągną pogłębionej wiedzy w zakresie dyscyplin innych niż językoznawstwo i literaturoznawstwo.

Efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Są one również zgodne z zakresem działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach.

Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze niezbędne w działalności naukowej. Ogólne efekty uczenia się dla studiów I stopnia uwzględniają umiejętności takie jak posługiwanie się pojęciami i paradygmatami badawczymi, umiejętności krytycznej analizy i interpretacji tekstów czy umiejętności formułowania, analizowania i rozwiązywania problemów, doboru metod i narzędzi oraz opracowywania i prezentowania wyników badań. W przypadku studiów II stopnia uwzględniono wiedzę z zakresu metodologii badań językoznawczych i literaturoznawczych oraz tendencje rozwojowe w tych dyscyplinach. Uwzględniono także umiejętności tworzenia użytecznych prac pisemnych w zakresie wybranej dyscypliny filologicznej o charakterze naukowym. Efekty uczenia

się uwzględniają komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego na studiach I stopnia i na poziomie B2+ na studiach II stopnia.

Efekty uczenia się dla zajęć i grup zajęć charakteryzują następujące nieprawidłowości. Po pierwsze, dla części zajęć wielosemestralnych sformułowano te same szczegółowe efekty uczenia się, bez uwzględnienia progresu kompetencji między semestrami, np. *wstęp do językoznawstwa, wstęp do literaturoznawstwa, historia literatury łotewskiej, nauka języka litewskiego, historia krajów bałtyckich, wiedza o krajach bałtyckich, nauka języka łotewskiego, wybrane zagadnienia kultury krajów bałtyckich, antropologia kultury*. Formułowanie efektów uczenia się dla zajęć w ten sposób prowadzi do tego, że studenci wielokrotnie osiągają efekty uczenia się, których osiągnięcie zostało potwierdzone zaliczeniem zajęć w semestrze wcześniejszym. Kolejnym problemem jest odnoszenie efektów z zakresu wiedzy na zajęciach praktycznojęzykowych do efektów kierunkowych usytuowanych w charakterystykach WG i powiązanych z wiedzą językoznawczą. Przykładem mogą być tutaj zajęcia dla studiów I stopnia z *nauki języka litewskiego, łaciny, nauki języka łotewskiego, lektoratu języka nowożytnego* oraz na studiach drugiego stopnia zajęcia z *nauki języka litewskiego i nauki języka łotewskiego*, których celem jest rozwijanie umiejętności komunikacyjnych i powiązanej z nimi operacyjnej wiedzy językowej a nie wiedzy strukturalnej w dyscyplinie naukowej językoznawstwo. Inną nieprawidłowością jest powielanie efektów ogólnych w efektach szczegółowych dla zajęć, co ilustruje, na przykład *konwersatorium literaturoznawcze 2* i *seminarium licencjackie* (literaturoznawcze). Wskazane powyżej uchybienia utrudniają stworzenie rzetelnego systemu weryfikacji efektów uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i strategią Uczelni. Mieszczą się one w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek: językoznawstwie (jako dyscyplinie wiodącej) oraz literaturoznawstwie. Nie w pełni prawidłowo określono jednak proporcje tego przyporządkowania z uwagi na niepoprawnie zdefiniowany zakres dyscypliny językoznawstwo. Przyporządkowanie kierunku do tej dyscypliny wynika z błędnego utożsamiania wiedzy językoznawczej z wiedzą językową. Koncepcja kształcenia powiązana jest z prowadzoną na Uczelni działalnością naukową w obydwu dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek. Koncepcja kształcenia jest również zorientowana na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia, jednak nie uwypuklają wiodącej roli dyscypliny językoznawstwo w kształceniu na kierunku, co wynika w dużej mierze z utożsamiania wiedzy

językoznawczej z wiedzą językową. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się w równym stopniu odnoszą się do dwóch dyscyplin – językoznawstwa i literaturoznawstwa. Efekty uczenia się nie odpowiadają w pełni odpowiednio 6. i 7. poziomowi PRK, nie uwzględniając pełnego zakresu i na właściwym poziomie kompetencji opisanych w charakterystykach PRK. Ponadto niektóre ogólne efekty uczenia się są niewłaściwie odniesione do charakterystyk PRK. Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze niezbędne w działalności naukowej oraz umiejętności komunikowania się w języku obcym.

Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć nie są specyficzne, bo nie uszczegóławiają efektów ogólnych, a tam, gdzie je uszczegóławiają nie zawsze odpowiadają celom zajęć. W przypadku zajęć wielosemestralnych bywają one powtarzalne. Wskazane nieprawidłowości w sposobie formułowania efektów uczenia się nie pozwalają na opracowanie w pełni efektywnego systemu ich weryfikacji.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. utożsamiania wiedzy w dyscyplinie naukowej językoznawstwo z wiedzą językową powiązaną z kompetencją komunikacyjną oraz wynikającej z tego niewłaściwej proporcji przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych;
2. uzależnianie dyscypliny wiodącej od wyboru ścieżki kształcenia;
3. niepełnej zgodności efektów kierunkowych z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych;
4. niezgodności ogólnych efektów dla kierunku z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji i nieuwzględnienia w efektach uczenia się dla kierunku wszystkich charakterystyk PRK;
5. wiązania pojedynczych efektów uczenia się z kilkoma charakterystykami PRK, co prowadzi do niepełnego uwzględniania zakresu tych charakterystyk;
6. powielania efektów ogólnych w efektach szczegółowych dla poszczególnych zajęć oraz nieuszczegóławiania w sposób prawidłowy efektów ogólnych w efektach dla zajęć;
7. sformułowania szczegółowych efektów uczenia się w przypadku zajęć wielosemestralnych w sposób nieuwzględniający progresu kompetencji w kolejnych semestrach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się niewłączanie w zakres dyscypliny naukowej językoznawstwo wiedzy prowadzącej do osiągnięcia umiejętności językowych.

2. Zaleca się niezależnianie dyscypliny wiodącej od wyboru ścieżki kształcenia.
3. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się w sposób odpowiadający przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych.
4. Zaleca się zapewnienie pełnej zgodności efektów uczenia się z charakterystykami PRK dla poziomu 6 i 7.
5. Zaleca się nie wiązać pojedynczych efektów uczenia się z kilkoma charakterystykami PRK.
6. Zaleca się sformułowanie szczegółowych efektów uczenia się tak, aby nie powieły ogólnych efektów uczenia się, odpowiadały zakresowi i celowi zajęć i były niepowtarzalne.
7. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się dla zajęć wielosemestralnych w sposób uwzględniający progres i zakres kompetencji przewidzianych do opanowania w kolejnych semestrach.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Kształcenie na kierunku filologia bałtycka, zarówno na studiach I, jak i II stopnia, obejmuje w grupach zajęć obowiązkowych treści programowe powiązane m.in. z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek, treści kontekstowe, dotyczące historii, kultury i tradycji krajów bałtyckich, oraz treści z zakresu praktycznej nauki języków obcych: litewskiego, łotewskiego, niekierunkowego języka nowożytnego oraz łaciny. Oprócz treści programowych realizowanych przez wszystkich studentów kierunku, zaplanowano także treści w grupach zajęć wybieralnych, w ramach zajęć o charakterze konwersatoriów i (pro)seminariów, poszerzające zakres tematyczny zajęć obowiązkowych.

Treści programowe są kompleksowe, specyficzne dla zajęć i zgodne z działalnością naukową Uczelni w dyscyplinach naukowych językoznawstwo i literaturoznawstwo. Obejmują one zarówno treści o charakterze podstawowym (zawarte m.in. w sylabusach zajęć takich jak *wstęp do językoznawstwa/literaturoznawstwa* i *gramatyka opisowa języka litewskiego/łotewskiego*), jak również treści bardziej zaawansowane, powiązane m.in. z subdyscyplinami językoznawczymi czy różnymi okresami literackimi. W zakresie dyscypliny wiodącej na studiach I stopnia treści umożliwiają studentom zdobywanie wiedzy dotyczącej takich subdyscyplin i działów językoznawstwa jak m.in. semantyka, psycholingwistyka, współczesne kierunki językoznawcze. W dyscyplinie literaturoznawstwo treści programowe obejmują takie zagadnienia jak literaturoznawcza analiza i interpretacja tekstu czy literatura różnych okresów oraz różnych krajów bałtyckich. Na studiach II stopnia treści językoznawcze i literaturoznawcze są odpowiednio pogłębione i obejmują, w zakresie językoznawstwa, m.in.: językoznawstwo stosowane, jedno- i wielojęzyczne korpusy równoległe, współczesne teorie przekładu oraz pragmatyngwistykę a w zakresie literaturoznawstwa, m.in. wybrane, szczegółowe aspekty teorii literatury i literatury współczesnej litewskiego i łotewskiego obszaru językowego. Podsumowując, treści

w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa są zgodne z efektami uczenia się sformułowanymi dla kierunku, z zastrzeżeniami sformułowanymi odnośnie tych efektów powyżej, i umożliwiają osiągnięcie wiedzy i umiejętności właściwych dla poziomu 6. PRK dla studiów I stopnia i poziomu 7. PRK dla studiów II stopnia. Mimo, iż treści programowe są na ogół zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, zdarzają się zajęcia, w tym w szczególności językoznawcze, dla których wykaz literatury obejmuje przede wszystkim pozycje z XX wieku. **Rekomenduje się** dokonanie przeglądu literatury przedmiotu dla zajęć w programie studiów i uaktualnienie wykazu tej literatury.

Treści o charakterze historyczno-kulturowym mają charakter realioznawczy i nie obejmują zagadnień związanych z wiedzą w dyscyplinach naukowych historia i nauki o kulturze i religii. Treści programowe w zakresie języków obcych służą rozwijaniu umiejętności komunikacyjnych, co dobrze ilustrują zajęcia *nauka języka litewskiego*, które obejmują takie zagadnienia jak: przywitanie, zapoznanie się, rozpoczęcie rozmowy, reagowanie na prośbę czy prowadzenie rozmowy telefonicznej. Treści o podobnym charakterze występują również w ramach zajęć *nauka języka łotewskiego*, *lektorat języka nowożytnego* i *łacina*.

Harmonogram realizacji programu studiów I stopnia obejmuje 6 semestrów i realizację 2088 godzin. Plan zajęć, kolejność zajęć oraz formy i organizacja zajęć jest właściwa. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów o osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Natomiast harmonogram realizacji programu studiów II stopnia obejmuje 4 semestry i realizację 1110 godzin. Plan zajęć, kolejność zajęć oraz formy i organizacja zajęć jest właściwa. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów i osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

W ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, na studiach I stopnia studenci uzyskać mają „co najmniej” 158 natomiast na studiach II stopnia „co najmniej” 113 ECTS. Wskazana liczba punktów ECTS, oraz możliwość ich zwiększenia, oznacza, że do zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickiej i studentów zaliczono praktycznie wszystkie zajęcia odbywające się na kierunku, nie pozostawiając praktycznie żadnych punktów ECTS, szczególnie w przypadku studiów II stopnia, na pracę własną studenta. **Rekomenduje się** urealnienie liczby punktów ECTS osiąganych w ramach godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych prowadzących zajęcia i studentów.

Sekwencja zajęć w planie studiów jest prawidłowa. Wiedza nabywana przez studentów w ramach zajęć realizowanych na semestrach wcześniejszych jest wykorzystywana na zajęciach realizowanych później. Ostatni semestr studiów poświęcony jest, poza zajęciami dotyczącymi nauki języków i kształtującymi kompetencje komunikacyjne, przede wszystkim rozwijaniu efektów uczenia się związanych z umiejętnościami i kompetencjami społecznymi przygotowującymi do prowadzenia badań naukowych.

Kształcenie na kierunku odbywa się w formie wykładów (konwersatoryjnych), ćwiczeń, konwersatoriów, proseminariów i seminariów. Proporcje zajęć realizowanych w poszczególnych formach nie wzbudzają zastrzeżeń. Zarówno na studiach I, jak i II stopnia przeważają formy zajęć sprzyjające aktywnej postawie

studenta (głównie ćwiczenia i konwersatoria). W tej formie realizowane są m. in. zajęcia z zakresu praktycznej nauki języków bałtyckich.

Programy studiów I i II stopnia na kierunku filologia bałtycka uwzględniają grupy zajęć podlegające wyborowi przez studenta w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji: na studiach I stopnia zajęcia te obejmują 54 punkty ECTS (30%), na studiach II stopnia – 52 punkty ECTS (43%). Do zajęć do wyboru należą: na studiach I stopnia – *przedmioty ogólnouniwersyteckie, lektoraty języka nowożytnego, antropologia słowa lub widowisk, językoznawstwo historyczno-porównawcze lub typologia języków, konwersatoria i seminaria*; na studiach II stopnia – *konwersatoria, proseminaria i seminaria oraz przedmioty ogólnouniwersyteckie*.

Na studiach I stopnia deklarowana liczba punktów ECTS obejmująca zajęcia związane z prowadzoną na kierunku działalnością naukową w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo wynosi 128 punktów ECTS (71%), zaś na studiach II stopnia – 113 (94%). W obydwu przypadkach wyliczenia oparto na błędnej przesłance, że zajęcia kształtujące umiejętności komunikacyjne w zakresie języków obcych (np. *nauka języka litewskiego, nauka języka łotewskiego, lektorat języka nowożytnego*) to zajęcia w dyscyplinie naukowej językoznawstwo. Wyłączenie tych zajęć z puli zajęć powiązanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo skutkuje niespełnieniem wymogów ustawowych dla studiów I stopnia – 66 ECTS (36%). Na studiach II stopnia zajęcia związane z prowadzoną na kierunku działalnością naukową w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo po wyłączeniu nauki języka, wynosi punktów 81 ECTS (67,5%).

Program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języków obcych: litewskiego na poziomie B2+ (studia pierwszego stopnia) i C2 (studia drugiego stopnia), łotewskiego na poziomie B1 (studia pierwszego stopnia) i C1 (studia drugiego stopnia, oraz języka obcego nowożytnego na poziomie B2 (studia pierwszego stopnia).

Program studiów nie przewiduje realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wykorzystywane przez Uczelnię narzędzia i platformy internetowe służą jako narzędzia wspierające prowadzenie zajęć w trybie stacjonarnym. Wykorzystywane są one jako platformy wymiany materiałów dydaktycznych oraz komunikatory ułatwiające przekazywanie informacji pomiędzy studentami i nauczycielami akademickimi.

Program studiów zapewnia realizację zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze 5 ECTS.

Metody kształcenia są różnorodne i obejmują zarówno metody podające, jak i problemowe oraz aktywizujące. Są dobierane pod względem celów zajęć i ich formy, przykładowo, wykłady prowadzone są często przy wsparciu narzędzi multimedialnych, a także z elementami dyskusji. W trakcie konwersatoriów wykorzystuje się głównie metody aktywizujące i problemowe, takie jak metody heurystyczne, w tym burza mózgów, pogadanka, dyskusja, praca z tekstem, praca w parach czy praca projektowa. Tak dobrane metody uwzględniają najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, stymulujące samodzielne uczenie się studentów i przygotowujące ich do prowadzenia działalności naukowej.

Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Metody kształcenia są w indywidualnych wypadkach dostosowywane do potrzeb studentów z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, którzy znajdują się pod opieką Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami UW (BON). Studentom z niepełnosprawnością umożliwia się uczestnictwo w zajęciach poprzez dostosowanie miejsc, harmonogramu czy formy zajęć dydaktycznych, w tym uczestnictwo w trybie zdalnym w zajęciach prowadzonych stacjonarnie bądź organizację zajęć w trybie indywidualnym. Możliwe jest również wypożyczenie sprzętu i urządzeń specjalistycznych wspomagających proces uczenia się. Metody kształcenia pozwalają zatem na włączanie osób z niepełnosprawnością do normalnego procesu kształcenia, przy jednoczesnej indywidualizacji ścieżki dydaktycznej.

Na kierunku filologia bałtycka organizowane są studenckie praktyki kierunkowe, które są obowiązkowe dla studentów I stopnia. Każdy student zobowiązany jest do realizacji praktyk w wymiarze 40 godzin, co odpowiada 2 punktom ECTS. Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad realizacją i przebiegiem praktyk sprawuje katedra Językoznawstwa Ogólnego, Migowego i Bałtycki, a nadzór nad organizacją praktyk pełni Pełnomocnik ds. praktyk. Studenci mają dowolność, co do form ich realizacji. Na filologii bałtyckiej dopuszczane są, m.in. praktyki zorganizowane (oferta przygotowana na bazie umów o współpracę organizowanej za pośrednictwem Biura Karier UW) oraz praktyki indywidualne (zainicjowane przez studenta, prowadzące do podpisania porozumienia z praktykodawcą). Każda z form ma określone kryteria zaliczenia.

Władze kierunku dopuszczają praktyki w instytucjach krajowych i międzynarodowych, gdzie tłumaczenia i komunikacja w językach bałtyckich jest szczególnie ważna. Może być ona realizowana w polskich, litewskich i polsko-litewskich, łotewskich i polsko-łotewskich instytucjach, jednostkach naukowych i badawczych, a także w instytucjach społecznych, organizacjach pozarządowych. Ponadto miejscem realizacji praktyk są nierzadko podmioty komercyjne, realizujące współpracę z zagranicą np. transportową, ale również instytucje kultury. Wymogiem formalnym, zgodnym z sylabusami praktyk oraz Regulaminem praktyk jest wybór praktyk w miejscach, do których kluczowa jest podejmowana przez wyżej wymienione podmioty tematyka bałtystyczna.

Rodzaj praktyk i ich wymiar określony jest w planach studiów. Szczegóły dotyczące organizacji praktyk, nadzoru nad ich realizacją, a także weryfikacją i zaliczeniem są jawne i opublikowano je na stronie internetowej Uczelni. Zostały one zawarte również w Regulaminie praktyk kierunkowych na kierunku filologia bałtycka. Dokument wskazuje cel praktyk, tryb realizacji, sposób zaliczenia, a także konkretne funkcje i zakres odpowiedzialności osób, włączonych w ich organizację i przebieg. Na stronach Biura Karier opublikowano także listę dokumentów stanowiących zestaw, na podstawie którego student może ubiegać o realizację praktyk, dokumentować ich przebieg, a także uzyskać zaliczenie. Nadzór nad systemem organizacji praktyk sprawuje opiekun praktyk zawodowych. Program praktyk, a także sylabusy praktyk określają efekty uczenia się. Wśród najważniejszych efektów uczenia się realizowanych podczas praktyk wskazano następujące efekty: rozszerzenie wiedzy zdobytej na studiach o praktyczne umiejętności i wykorzystanie jej w środowisku pracy; zapoznanie się ze specyfiką środowiska zawodowego; poszerzenia umiejętności wynikających z realizacji konkretnych działań w miejscu odbywania praktyk; umiejętności związanych z komunikacją i organizacją pracy własnej, a także znajomość zasad i struktur organizacyjnych, towarzyszącym im procedurom i zasadom pracy;

kształtowanie umiejętności pracy w zespołach projektowych, a także poszerzenie kompetencji i umiejętności dotyczących posługiwania się językiem litewskim i/lub łotewskim.

Praktyka odbywa się na podstawie porozumienia dotyczącego praktyk, podpisanego przez Uczelnię i przez reprezentanta praktykodawców. Student jest zobowiązany do wskazania miejsca realizacji praktyk, dopełnienia formalności względem praktykodawców oraz Uczelni. Na stronie Wydziału znajduje się lista praktykodawców, w tym m. in. instytucji państwowych, kulturalnych, firm komercyjnych zbliżonych profilem prowadzonej działalności do programu studiów, w której studenci mogą realizować praktyki. Są to podmioty, które charakteryzują się zgodnością prowadzonej przez siebie działalności zbliżoną do profilu studiów, a tym samym zwiększając szanse osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Zgodnie z Regulaminem praktyk zaliczenia dokonuje opiekun praktyk, który weryfikuje osiągnięte efekty uczenia się. Aby skutecznie zrealizować praktyki wymagane jest przedstawienie poprawnie uzupełnionych i podpisanych dokumentów, w tym: porozumienie dotyczących organizacji praktyk, program praktyk; zaświadczenie o odbyciu praktyki; wniosek o zaliczenie praktyki na podstawie zatrudnienia, lub innych form prowadzenia działalności gospodarczej lub posiadanych umów cywilnoprawnych, jeżeli takie go dotyczą. Warunkiem zaliczenia praktyki jest jej odbycie w ustalonym terminie oraz wykazanie się wiedzą i umiejętnościami, dla których praktyka została zorganizowana, ale dopiero po dokonaniu oceny osiągniętych przez studenta efektów uczenia się, na podstawie oceny podpisanej przez osobę reprezentującą podmiot, w którym praktyki były realizowane. Zaliczenie praktyki odbywa się na podstawie zaświadczenia o odbyciu praktyki, które jest podpisane przed opiekuna ze strony praktykodawcy, a także wniosku o zaliczenie praktyki na podstawie różnych form zatrudnienia. Efekty uczenia się jakie zgodnie z programem praktyk zakładają władze wizytowanego kierunku są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych grup zajęć. Treści programowe określone dla praktyk, ich wymiar oraz przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk są prawidłowe.

Liczba opiekunów praktyk z ramienia Uczelni jest wystarczająca. Opiekun ze strony praktykodawcy jest wydelegowaną osobą, co również zaspakaja potrzebę procesu dydaktycznego. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk ze strony pracodawcy nie budzą wątpliwości. Uczelnia określiła wymogi jakościowe, w tym dotyczących jego kompetencji językowych i doświadczenia związanego z wykorzystaniem języków łotewskiego i litewskiego w pracy zawodowej. Nie budzi również wątpliwości sposób weryfikacji tych kompetencji. Prawidłowo dobrano infrastrukturę miejsc praktyk, która umożliwia osiąganie efektów uczenia się. Trafnie zastosowano metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się.

Program praktyk podlega systematycznej ocenie z udziałem studentów i przedstawicieli praktykodawców, z którymi Uczelnia stale współpracuje i którzy mają realny wpływ na modyfikację programu studiów.

Zajęcia dla studentów odbywają się według tygodniowego harmonogramu od poniedziałku do piątku przez 15 tygodni w semestrze, rozpoczynają się o godz. 8.00 lub 9.45 i trwają najpóźniej do 16.30. Pomiedzy blokami zaplanowane są 15-minutowe przerwy, co odpowiada zasadom higieny pracy. Liczba godzin zajęć w tygodniu nie przekracza 25, co skutkuje odpowiednim obciążeniem, z zachowaniem komfortu i higieny pracy. Plany zajęć są ogłaszane przed rozpoczęciem semestru i umieszczane na stronie

internetowej. Umożliwiają studentom pełne uczestnictwo we wszystkich grupach zajęć zarówno w ciągu dnia, jak i w perspektywie całego semestru, w tym w okresie sesji egzaminacyjnej.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są kompleksowe, specyficzne dla zajęć i zgodne z działalnością naukową Uczelni w dyscyplinach naukowych językoznawstwo i literaturoznawstwo, lecz nie zawsze w pełni zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie naukowej językoznawstwo. Prawidłowo określono liczbę semestrów i formy zajęć, harmonogram realizacji programu studiów, ale liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów została określona w sposób nierealistyczny. Szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS jest prawidłowy. Program studiów obejmuje w wymaganym wymiarze zajęcia do wyboru i zajęcia w dziedzinie nauk społecznych. Program studiów I i II stopnia obejmuje treści związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo. Jednocześnie jednak, Uczelnia nieprawidłowo powiązała z tymi dyscyplinami szereg zajęć, co skutkuje niespełnieniem wymogów ustawowych w przypadku studiów I stopnia.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczącej niespełnienia wymogów ustawowych dla studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się dokonanie przeglądu literatury przedmiotu dla zajęć w programie studiów i uaktualnienie wykazu tej literatury.
2. Rekomenduje się urealnienie liczby punktów ECTS osiąganych w ramach godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych prowadzących zajęcia i studentów.
3. Rekomenduje się uzupełnienie w sylabusach zajęć zapisów dotyczących stosowanych metod dydaktycznych.

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie w programie studiów I stopnia zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo w wymaganym wymiarze.
2. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, która stała się podstawą do sformułowania powyższego zalecenia.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia I stopnia na kierunek filologia bałtycka jest posiadanie świadectwa dojrzałości (stara lub nowa matura), matury międzynarodowej (IB), matury zagranicznej lub matury europejskiej (EB). Wprowadzono odpowiednie przeliczniki ocen na punkty dla każdego rodzaju matury. W postępowaniu kwalifikacyjnym decyduje liczba uzyskanych punktów w odniesieniu do ocen z języka polskiego (waga 45%), matematyki (waga 15%), języka obcego nowożytnego (waga 30%) oraz dodatkowego przedmiotu do wyboru zdawanego na poziomie rozszerzonym (waga 10%). Określono zasady przyjmowania na studia laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych, wyszczególnionych w odpowiedniej uchwale Senatu UW. Zasady rekrutacji są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się na studiach I stopnia. Są również bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku filologia bałtycka.

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia II stopnia na kierunek filologia bałtycka jest ukończenie studiów I stopnia na tym samym kierunku lub ukończenie studiów I stopnia na innym kierunku studiów i zdanie egzaminu pisemnego sprawdzającego znajomość języków litewskiego (na poziomie B2) i łotewskiego (na poziomie A2) oraz wiedzę z zakresu historii, kultury i literatury krajów bałtyckich.

Rekomenduje się uwzględnienie w egzaminie zagadnień weryfikujących wiedzę i umiejętności w zakresie dyscypliny naukowej językoznawstwo.

Ponieważ studia prowadzone są w siedzibie Uczelni i nie wymagają szczególnych kompetencji informatycznych, ani oprzyrządowania zasady rekrutacji nie obejmują informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych i wymaganiach sprzętowych.

Uczelnia wprowadziła procedury dotyczące potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia. Procedury te zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Regulamin studiów Uczelni gwarantuje studentom korzystającym z programów mobilności (Erasmus+, Edukacja, NAWA, MOST lub innych realizowanych w ramach porozumień, w tym w ramach sieci UNIC) możliwość przenoszenia i uznawania wyników (punktów ECTS i ocen) uzyskanych w innych uczelniach, krajowych i zagranicznych. Studenci przenoszący się do Uniwersytetu Warszawskiego z innej uczelni krajowej lub zagranicznej również mogą mieć uznane uzyskane osiągnięcia (w tym punkty ECTS i oceny) w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się wymaganym na kierunku.

Ogólne zasady dyplomowania określa Regulamin studiów, natomiast szczegółowe zasady dyplomowania przyjęte dla kierunku w sposób trafny i specyficzny dookreślają nie tylko sam proces powstawania pracy dyplomowej, lecz także cechy jakościowe (język pracy i jej struktura) i ilościowe (liczba znaków) pracy dyplomowej, precyzyjnie odróżniając pracę stanowiącą zwieńczenie studiów II stopnia od pracy licencjackiej. Zakresy tematyczne seminariów prowadzonych, odpowiednio, w ramach specjalizacji językoznawczej i literaturoznawczej zostały w sposób adekwatny określone i pozwalają studentowi na dokonanie świadomego wyboru interesującej go tematyki. Struktura recenzji odnosi się do: konstrukcji pracy, oceny merytorycznej, zastosowanej metodologii badań, oceny językowo-stylistycznej, charakterystyki doboru i wykorzystania źródeł, i oceny redakcyjnej. Prace dyplomowe powstają co do zasady w języku polski, ale opatrzone są streszczeniem w języku kierunkowym (litewskim lub łotewskim). Egzamin dyplomowy składa się z trzech pytań, z których jedno jest w języku kierunkowym. Podczas egzaminu student odpowiada na co najmniej jedno pytanie bezpośrednio związane z tematyką lub metodologią pracy oraz dwa pytania dotyczące poszerzonej problematyki związanej z pracą dyplomową. Dokumentacja procesu dyplomowania ujawniła jednak, że nie zawsze są stosowane te zasady, więc nie jest w pełni zapewniona równość, transparentność i rzetelność procesu oceniania, co wyraża się np. tym, że nie zawsze zadawane są pytania spoza zakresu pracy dyplomowej. **Rekomenduje się** przeprowadzenie w tym zakresie działań naprawczych.

Regulamin studiów określa podstawowe zasady systemu weryfikacji efektów uczenia się, w tym m.in. stosowaną w Uczelni skalę ocen, warunki uzyskania zaliczenia, sposób ustalania terminarza zaliczeń i egzaminów, w tym zaliczeń i egzaminów poprawkowych oraz zasad przyznawania i ustalania terminu egzaminu komisyjnego. Określono w nim również warunki zaliczania i powtarzania semestrów, sposób obliczania semestralnej średniej z uzyskanych ocen, a także warunki skreślenia z listy studentów np. ze względu na brak uczestnictwa w zajęciach obowiązkowych czy brak postępów w nauce. W Regulaminie studiów określono również wytyczne dotyczące dostosowania formy egzaminów i zaliczeń do możliwości i potrzeb osób z niepełnosprawnością. Ponadto Regulamin ustanawia sposób przekazywania studentom informacji o uzyskanych ocenach na każdym etapie studiów (obliguje prowadzących zajęcia do określenia podczas pierwszych zajęć szczegółowych warunków zaliczenia, a także do informowania studentów o uzyskanej ocenie za pomocą systemu informatycznego Uczelni) oraz na ich zakończenie. Powyższe zapisy umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość tego procesu,

a także wiarygodność i porównywalność ocen. Regulamin studiów określa też zasady postępowania (postępowanie dyscyplinarne) w przypadku stwierdzenia zachowań nieetycznych lub uchybiających godności studenta, w tym takich jak przypisanie sobie przez studenta autorstwa części lub całości cudzego utworu czy ściąganie na egzaminie lub zaliczeniu.

W Uczelni określono zasady przeprowadzania egzaminów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych. Na ocenianym kierunku weryfikacja i ocena osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie jest stosowana.

Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi, weryfikacja efektów uczenia się na kierunku filologia bałtycka odbywa się z wykorzystaniem szeregu precyzyjnie określonych metod, takich jak: egzamin lub test bez dostępu do podręczników, egzamin lub test z dostępem do podręczników, ocena bieżącego przygotowania studenta do zajęć dydaktycznych, ocena ciągła umiejętności studenta podczas zajęć dydaktycznych, ocena merytorycznego wkładu studenta w dyskusję, ocena umiejętności współdziałania w grupie. W sylabusach zajęć metody te nie zawsze są stosowane i/lub uzupełniane o nowe rozwiązania. Na przykład, wiele sylabusów podaje jako metodę weryfikacji efektów uczenia się „kontrolę obecności”, co jest niewłaściwe, gdyż samo rejestrowanie frekwencji nie stanowi metody weryfikacji efektów uczenia się. **Rekomenduje się** niestosowanie kontroli obecności jako metody weryfikacji efektów uczenia się. Po drugie, w kartach zajęć, które zawierają szereg metod weryfikacji efektów uczenia się, nie powiązано efektu uczenia się z mającą go weryfikować metodą. Prowadzi to do sytuacji, w której części efektów uczenia się nie można w sposób jednoznaczny i umotywowany powiązać z żadną metodą ich weryfikacji. Na przykład, w karcie zajęć *antropologia kultury z elementami antropologii słowa* żadna z proponowanych metod weryfikacji (obecność, aktywność, pisemna praca roczna) nie zweryfikuje efektu w kategorii kompetencji społecznych: „prezentuje postawę pełną otwartości i oraz tolerancji dla odmienności”. Podobnie, w karcie zajęć *łacina* żadna z metod weryfikacji (przygotowanie do zajęć, aktywność, testy) nie służy sprawdzeniu „gotowości studenta do właściwej oceny znaczenia europejskiego dziedzictwa kulturowego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych”. **Rekomenduje się** ścisłe powiązanie kategorii efektów uczenia się z właściwą do ich weryfikacji metodą. Poza tym, nie wszystkie karty zajęć zawierają informację na temat wag poszczególnych elementów składowych oceny. Ich brak zauważono, na przykład, w sylabusach zajęć *językoznawstwo historyczno-porównawcze* i *translatorium litewskie*. **Rekomenduje się** zamieszczenie informacji na temat wag poszczególnych elementów składowych oceny we wszystkich kartach zajęć. Weryfikacja efektów uczenia się na zajęciach seminaryjnych pozwala na obiektywną ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej. Ocenę taką umożliwiają również prace semestralne, weryfikujące szereg efektów powiązanych z przygotowaniem do lub prowadzeniem działalności naukowej. Są to np. efekty: „posiada umiejętność prawidłowego sporządzania przypisów i bibliografii” (*warsztat pracy filologa*) „potrafi analizować fakty diachroniczne w podstawowym zakresie na materiale z języków bałtyckich oraz słowiańskich i germańskich” (*językoznawstwo historyczno-porównawcze*); „potrafi analizować zjawiska fonologiczne, morfologiczne i składniowe w wybranych językach” (*typologia języków*); „pisze pracę pisemną z zakresu literatury litewskiej (dzieł powstałych do roku 1918), w sposób poprawny posługując się literaturą sekundarną” (*historia literatury litewskiej 1*).

Osiągnięcie kompetencji języków specjalizacji (litewski i łotewski) jest sprawdzane i oceniane na każdym etapie studiów poprzez egzaminy pisemne i ustne oraz prace tłumaczeniowe i zadania w czasie zajęć. Metody te są dobrane prawidłowo i umożliwiają ocenę osiągnięcia przez studentów zakładanego poziomu ESOKJ. Osiągnięcie kompetencji w języku nowożytnym niekierunkowym na poziomie B2 jest sprawdzane standardowym egzaminem zewnętrznym.

Prace etapowe (prace semestralne, prezentacje multimedialne, testy, egzaminy ustne) potwierdzają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, przede wszystkim w zakresie wiedzy i umiejętności. Nie pozwalają jednak na pełną ocenę rzetelności i skuteczności metod weryfikacji efektów, gdyż prace te zazwyczaj nie zawierają kryteriów oceny, reguł punktacji i informacji zwrotnej. Informacje te są przekazywane studentom w trakcie zajęć lub konsultacji indywidualnych. **Rekomenduje się**, aby reguły punktacji, kryteria oceny i informacja zwrotna stały się integralną częścią prac etapowych.

Prace dyplomowe, które powstają na kierunku realizują model pracy badawczej właściwy dla badań podstawowych i spełniają wymagania profilu ogólnoakademickiego. Prace dyplomowe pozwalają zweryfikować zakładane efekty uczenia się, gdyż efekty te zorientowane są na znajomość faktów, obiektów, terminologii i metodologii oraz zastosowanie jej w pracach opisowo-analitycznych typowych dla badań podstawowych w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa. Zaznacza się różnica w zastosowaniu metodologii i pogłębieniu badań między pracami licencjackimi i magisterskimi. Chociaż wystawione oceny są czasem zawyżone, recenzje prac są rzetelne i bezstronne, wskazując zarówno na mocne, jak i słabe strony prac. Prace dyplomowe potwierdzają osiągnięcie przez studentów wiedzy i umiejętności właściwych dla 6. i 7. poziomu PRK w stopniu, odpowiednio: zaawansowanym i pogłębionym.

Potwierdzają to też losy absolwentów, z których znaczna część podejmuje współpracę z szeroko pojętym sektorem kulturalnym związanym z językami bałtyckimi już w czasie studiów, a także naukowe osiągnięcia studentów, którzy są autorami wystąpień konferencyjnych i publikacji, a także uczestnikami projektów badawczych.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, które jednak nie w pełni umożliwiają właściwy dobór kandydatów. Stosowane są właściwe zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się nie w pełni umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny choć są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, choć nie zawsze pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się i niewłaściwie wykorzystują kontrolę obecności.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się uwzględnienie w egzaminie zagadnień weryfikujących wiedzę i umiejętności w zakresie dyscypliny naukowej językoznawstwo.
2. Rekomenduje się przeprowadzenie działań naprawczych w celu zapewnienia równości, transparentności i rzetelności systemu oceniania w ramach dokumentacji procesu dyplomowania.
3. Rekomenduje się niestosowanie kontroli obecności jako metody weryfikacji efektów uczenia się.
4. Rekomenduje się ściśle powiązanie kategorii efektów uczenia się z właściwą do ich weryfikacji metodą.
5. Rekomenduje się zamieszczenie informacji na temat wag poszczególnych elementów składowych oceny we wszystkich kartach zajęć.
6. Rekomenduje się, aby reguły punktacji, kryteria oceny i informacja zwrotna stały się integralną częścią prac etapowych.

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia kierunkowe na filologii bałtyckiej prowadzone są przez: 10 nauczycieli akademickich będących pracownikami etatowymi Katedry Językoznawstwa Ogólnego, Migowego i Bałtystyki, 1 pracownika etatowego Katedry Lingwistyki Formalnej oraz 4 nauczycieli akademickich zatrudnionych w ramach umowy cywilno-prawnej lub w ramach współpracy z agencjami rządowymi Litwy i Łotwy. Grupa pracowników etatowych obejmuje jednego profesora tytularnego (ze specjalizacją językoznawstwo ogólne), trzy osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, reprezentujące językoznawstwo litewskie, literaturoznawstwo litewskiego i językoznawstwo ogólne, pięć osób posiadających stopień doktora (reprezentujące: językoznawstwo bałtyckie, językoznawstwo litewskie, językoznawstwo ogólne, literaturoznawstwo bałtyckie i literaturoznawstwo litewskie) oraz dwie osoby ze stopniem magistra z filologii bałtyckiej lub litewskiej. Nauczyciele akademicy zatrudnieni na stanowiskach badawczo-dydaktycznych posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo. Są wykonawcami projektów grantowych, narodowych i międzynarodowych, mają bardzo dobre kontakty z instytucjami badawczymi na Litwie i Łotwie, regularnie odbywają staże w tych krajach i współpracują z badaczami litewskimi i łotewskimi. Dorobek nauczycieli akademickich zatem w pełni umożliwia prawidłową realizację zajęć związanych z nabywaniem kompetencji badawczych w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek studiów. Poza tym, specjaliści z językoznawstwa i literaturoznawstwa litewskiego lub łotewskiego mają udokumentowane doświadczenie jako tłumacze tekstów pisanych (w tym akademickich, prawnych i literackich), dwie osoby są tłumaczami przysięgłymi języka litewskiego. Takie doświadczenia umożliwia wysoki poziom konwersatoriów z translatoryki, które mają ważną rolę w programie studiów II stopnia. Struktura kwalifikacji i liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Stabilność zatrudnienia jest wysoka.

Zajęcia niekierunkowe prowadzone są przez pracowników etatowych innych jednostek Uniwersytetu Warszawskiego, takich jak: Zakład Kultury Współczesnej Instytutu Kultury Polskiej UW (*antropologia*), Zakład Historii Polskiej na Wydziale Filozofii UW (*historia filozofii*), Zakład Dydaktyki i Metodyki Języka Łacińskiego w Instytucie Filologii Klasycznej UW), Centrum Nauczania Języków Obcych UW (języki nowożytny) i inne (zajęcia z dziedziny nauk społecznych).

Nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne i udokumentowany dorobek dydaktyczny umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Są autorami podręczników i zasobów dydaktycznych wykorzystywanych podczas zajęć dydaktycznych (korpusy polsko-litewskie, korpusowy słownik polskiego języka migowego). Regularnie korzystają ze szkoleń i seminariów w zakresie języków litewskiego lub łotewskiego oraz literatury i kultury Litwy i Łotwy organizowanych dla nauczycieli akademickich przez uniwersytety i agencje państwowe na Litwie i Łotwie. Należy podkreślić, że kadra bałtystyka jest niezwykle zaangażowana w kształcenie studentów, co widać nie tylko na zajęciach, lecz również w organizacji warsztatów i różnych imprez edukacyjnych. Za zasługi w dydaktyce i organizacji pracownicy wielokrotnie dostali nagrody i wyróżnienia, w tym litewski Krzyż Rycerski Orderu „Za zasługi dla Litwy”, Medal za szerzenie języka litewskiego poza granicami Litwy przyznany przez Ministra Spraw Zagranicznych Litwy, Medal Komisji Edukacji Narodowej, oraz cztery Nagrody i jedno Wyróżnienie Rektora UW.

Osoby prowadzące zajęcia posiadają również kompetencje związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zostały one przeszkolone w zakresie

korzystania z platform internetowych, a także w zakresie stosowania dostosowywania metod oceniania postępów w nauce do pracy zdalnej. W procesie dydaktycznym nauczyciele akademicy sięgają po różnorodne materiały (w tym multimedialne) oraz utrzymują bardzo dobry kontakt i relacje ze studentami. Jak wykazały hospitacje zajęć, urozmaicają oni sposoby pracy w klasie i dbają o aktywizowanie studentów. Nauczyciele podnosili również swoje kompetencje w zakresie pracy ze studentami z niepełnosprawnościami oraz trudnościami edukacyjnymi i w przeciwdziałaniu dyskryminacji i przemocy wobec studentów.

Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich umożliwia prawidłową realizację zajęć, a nauczyciele akademicy nie są nadmiernie obciążani nadgodzinami. Przydział zajęć zostaje w ścisłej współpracy z prowadzącymi i jest zgodny z nich zainteresowaniami badawczymi i kwalifikacjami.

Zatrudnienie nauczyciela akademickiego odbywa się w drodze konkursu otwartego. Decyzja o zatrudnieniu podejmowana jest na podstawie oceny dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego kandydata, z uwzględnieniem potrzeb dydaktycznych kierunku. Transparentność i równość w procesie rekrutacji, zatrudnienia i rozwoju kariery zawodowej kadr regulują akty wewnętrzne Uniwersytetu Warszawskiego.

Uczelnia zaspakaja potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich. Oferowane przez Uczelnię szkolenia mają szeroki zasięg i obejmują takie obszary jak: nowe metody nauczania, narzędzia cyfrowe, planowanie zajęć, tworzenie sylabusów, proces oceniania i ewaluacji, a także umiejętności miękkie. Od początku pandemii COVID-19 pracownicy znacząco podnieśli swoje kompetencje związane z organizowaniem nauczania w trybie zdalnym. Specjalnie dla młodych pracowników badawczo-dydaktycznych Uczelnia prowadzi program „Młodzi dydaktycy”, w którym uczestniczył jeden z młodszych stażem pracowników Zakładu Bałtystyki. W czasie wizytacji pracownicy jednostki wyrazili pełną satysfakcję z ofertą szkoleń przez Uczelnię.

Umiejętności dydaktyczne osób prowadzących zajęcia są monitorowane przez innych nauczycieli w formie hospitacji zajęć oraz oceniane przez studentów w formie ankiet. Ankiety wypełnione przez studentów są monitorowane przez Radę Dydaktyczną Wydziału Polonistyki. Wyniki wpływają na ocenę okresową, której podlegają wszyscy nauczyciele akademicy nie rzadziej niż raz na cztery lata. Ocena okresowa bierze pod uwagę działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. W latach 2021-2023 niemal wszyscy nauczyciele prowadzących zajęcia na filologii bałtyckiej zostali ocenieni i wszyscy dostali ocenę pozytywną. Oceny okresowe, ankiety i uwagi studentów oraz wyniki hospitacji wykorzystywane są do doskonalenia procesu dydaktycznego oraz umiejętności dydaktycznych poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Polityka kadrowa realizowana przez Uczelnię zapewnia prawidłową realizację zajęć i kreuje warunki pracy stymulujące do rozwoju i wszechstronnego doskonalenia kadry. Rozwój nauczycieli akademickich jest możliwy m. in. dzięki zapewnieniu pracownikom Uczelni pomocy w przygotowaniu wniosków i umów projektowych, obsługi finansowej grantów, a także wspieraniu nauczycieli akademickich w opracowaniu indywidualnych ścieżek badawczych i organizowaniu szkoleń. Uczelnia zapewnia dodatkowo możliwość wzięcia udziału w wewnętrznych konkursach na projekty badawcze oferowane w ramach Inicjatywy Doskonałości – Uczelnia Badawcza.

Nauczyciele akademicy motywowani są do doskonalenia swoich umiejętności badawczych i dydaktycznych poprzez system nagród, obejmujących m. in nagrodę Rektora UW. Pracownicy wspierani są także finansowo, jeśli chodzi o wyjazdy na konferencje krajowe i zagraniczne oraz szkolenia i warsztaty podnoszące kwalifikacje i kompetencje. Dofinansowywane są publikacje monografii i artykułów.

Realizowana polityka kadrowa uwzględnia zasady rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również dyskryminacji i przemocy, a także formy pomocy ofiarom. W Uczelni obowiązuje procedura antydyskryminacyjna i antymobbingowa.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Kierunek filologia bałtycka dysponuje infrastrukturą przeznaczoną do prowadzenia zajęć dydaktycznych i badań naukowych w dwóch budynkach. Zajęcia odbywają się w gmachu głównym Wydziału Polonistyki oraz w budynku przy ulicy Oboźnej. Ponadto zajęcia z *faciny* odbywają się w przestrzeniach Instytutu Filologii Klasycznej. Wyżej wymienione budynki znajdują się na terenie Kampusu Głównego, co ułatwia studentom przemieszczanie się pomiędzy przestrzeniami.

Bałtyści dysponują w przestrzeniach Wydziału Polonistyki dwoma własnymi salami, służącymi procesowi dydaktycznemu. Jest to sala 02, która poza celami dydaktycznymi stanowi również przestrzeń biblioteczną bałtystów; a także sala 28a. Ponadto kierunek korzysta z sali numer 28. Część zajęć odbywa się w budynkach przy ulicy Oboźnej. Do dyspozycji bałtystów należą 4 sale. Są to sale o numerach: 112, 114, 215 i 221. Budynek przy ulicy Oboźnej jest przeznaczony do remontu, jednak sale, które są w dyspozycji kierunku bałtystyki zostały odnowione i wyposażone w niezbędną do prowadzenia zajęć infrastrukturę. Znajdują się tam również przestrzenie dziekanatu i innej administracyjnej obsługi kierunku.

Znajdujące się w obu budynkach sale dydaktyczne posiadają zróżnicowaną pojemność. Z uwagi na małą liczbę studentów, część pomieszczeń pełni funkcję mieszaną, zarówno przestrzeni wykładowych, ale także sal, w których prowadzone są zajęcia ćwiczeniowe i laboratoryjne. Kierunek nie posiada, ale również nie wykazuje potrzeby posiadania odrębnych laboratoriów komputerowych.

Wszystkie sale zostały wyposażone w tablice suchościeralne lub kredowe, ponadto w każdej sali znajdują się telewizory LCD lub ekrany i rzutniki, sprzęt multimedialny umożliwiający prowadzenie nowoczesnej dydaktyki. Nie we wszystkich salach znajdują się komputery, jednak do dyspozycji prowadzących zajęcia przewidziano trzy komputery przenośne, a także przenośne głośniki, które pomagają w prowadzeniu zajęć.

Liczba i wielkość pomieszczeń dostępnych dla wizytowanego kierunku pozwala na komfortowe prowadzenie wykładów, ćwiczeń, a dzięki zapleczu technicznemu również zajęć z wykorzystaniem technologii informacyjnych.

W budynkach przypisanych dla kierunku filologia bałtycka zapewniony jest dostęp do ogólnodostępnej sieci internetowej, z której mogą korzystać osoby posiadające odpowiedni sprzęt bez konieczności logowania się. Niezależnie od tego, we wszystkich budynkach należących do Uniwersytetu Warszawskiego, studenci mają możliwość korzystania z ogólnoakademickiej, zabezpieczonej sieci Eduroam.

Sal dydaktyczne, a także ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a co najważniejsze adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej i zawodowej studentów i wykładowców. Służą one niewielkiej liczbie osób studiujących, a tym samym umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Zaplecze techniczne pomieszczeń, dostępne oprogramowanie są

sprawne i są adekwatne do obecnie używanych w działalności naukowej. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, a także liczba stanowisk badawczych, dostępnych komputerów i licencji na niezbędne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów i liczebności grup. Podsumowując, infrastruktura, którą dysponuje kierunek filologia bałtycka umożliwia prawidłową realizację zajęć oraz zapewniają warunki do samodzielnej pracy badawczej studenta, także z wykorzystaniem technik informacyjno-komunikacyjnych.

Kierunek filologia bałtycka jest zabezpieczony dostępnością systemu bibliotecznego usytuowanego na Wydziale Polonistyki. Składają się na niego cztery biblioteki. Dwie z nich, znajdują się gmachu głównym Wydziału, jedna ma swoją przestrzeń w Instytucie Sławistyki Zachodniej i Południowej, ostatnia znajduje się w Instytucie Filologii Klasycznej. W gmachu głównym Wydziału mieści się: Biblioteka im. Wacława Borowego (gromadząca ok. 85 tysięcy książek) i Biblioteka im. Jana Baudouina de Courtenay (ok. 65 tysięcy książek). Wśród aktualnych wolumenów bibliotecznym możemy wymienić książki i czasopisma, w tym te gromadzone w wersji papierowej oraz elektronicznej. Znajdziemy tutaj również krajowe i międzynarodowe bazy danych, które bezpośrednio odpowiadają profilowi naukowemu Wydziału.

Ponadto na kierunku filologia bałtycka do dyspozycji wykładowców i studentów przewidziano księgozbiór bałtycki, który umieszczono w sali dydaktycznej numer 02, a także w gabinetach 28a i 28b. Księgozbiór ten jest tworzony dzięki zaangażowaniu wykładowców, ambasad Litwy i Łotwy, a także wydawnictw i partnerów, w tym uczelni litewskich i łotewskich przekazujących publikacje i inne materiały. Obecnie w księgozbiorze znajduje się ok. 4000 woluminów i jest sukcesywnie rozbudowywany.

W kierunkowej bibliotece znajdują się specjalistyczne pozycje naukowe i podręczniki akademickie z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek. Głównie są to zbiory z zakresu językoznawstwa bałtyckiego, ogólnego, folkloru, etnomuzykologii, szeroko pojętego kulturoznawstwa, geografii i turystyki, a także dialektologii, oryginalnej literatury litewskiej oraz łotewskiej, historii krajów bałtyckich. Wskazać należy, że są to zarówno publikacje polskim, litewskim i łotewskim. Księgozbiór nie zamyka się tylko do tych 3 języków. Wśród zbiorów biblioteki kierunkowej znajdziemy także pozycje dotyczące języków słowiańskich oraz ugrofińskich, w tym albumy, słowniki, tematyczne czasopisma, gazety, podręczniki, a także płyty DVD z filmami w oryginalnych wersjach językowych, odzwierciedlające współczesne problemy państw bałtyckich.

Słowniki, podręczniki oraz pozycje encyklopedyczne dostępne są w bibliotece im. Jana Baudouina de Courtenay, natomiast teksty litewskie i łotewskie, jeśli są trudno dostępne, udostępniane są przez wykładowców w postaci kopii lub w wersji elektronicznej. Ponadto zasoby online dostępne na kierunku stanowią olbrzymie wsparcie procesu dydaktycznego.

Studenci mogą również korzystać ze wszystkich bibliotek znajdujących się na Uniwersytecie Warszawskim. Biblioteka zapewnia dostęp do zasobów elektronicznych, w tym do recenzowanych czasopism akademickich, magazynów, raportów, książek i nagrań wideo, baz artykułów z czasopism humanistycznych, a także do internetowego serwisu publikacji akademickich, udostępniającego podręczniki akademickie, książki i czasopisma naukowe, specjalistyczne oraz popularno-naukowe

czołowych polskich wydawców. W zbiorach znajdują się również pozycje do praktycznej nauki języka litewskiego i łotewskiego.

W budynku gmachu głównego Wydziału znajduje się czytelnia, która dysponuje wystarczającą liczbą miejsc pracy z księgozbiorem, w tym także w stanowiska z komputerami z dostępem do Internetu, a co za tym idzie również do katalogu bibliotecznego. Udogodnienia dla czytelników obejmują wolny dostęp do półek. Godziny otwarcia bibliotek zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliecznych zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej. Stwierdzić należy, że zarówno usytuowanie bibliotek i czytelni, a także liczba i wielkość, a tym samym układ pomieszczeń bibliecznych, wraz z wyposażeniem technicznym jakim dysponują, a także liczba miejsc w czytelni spełniają wymagania jakościowe i umożliwiają korzystanie z dostępnych zasobów.

Dostępna na kierunku infrastruktura naukowa i wykładowa, a także biblieczna, a także funkcjonujące zasady umożliwiające korzystanie z jej zasobów przez studentów i kadre są zgodne z przepisami BHP.

Infrastruktura naukowa, dydaktyczna i biblieczna jest dostosowana do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. W Uczelni zlikwidowano bariery architektoniczne – dostosowano dla osób z niepełnosprawnością ruchową komunikację w budynku, sanitariaty. W gmachu głównym znajduje się przeszklona winda, która zaspokaja potrzeby osób z niepełnosprawnościami i trudnościami ruchowymi. Z pomocą windy studenci mogą przemieszczać się pomiędzy wszystkimi kondygnacjami w obrębie budynku. Budynek przy ulicy Oboźnej, z uwagi na stan przed remontem nie jest wyposażony w windę. Obecnie nie ma studentów z niepełnosprawnościami, jednak kierunek jest zabezpieczony w niezbędne procedury i infrastrukturę na wypadek pojawienia się studentów wymagających wsparcia. W przypadku pojawienia się osób z niepełnosprawnościami zajęcia zostaną zaplanowane w taki sposób, by wszystkie odbywały się w gmachu głównym Wydziału, gdzie znajduje się niezbędna infrastruktura. Przed budynkiem do gmachu głównego znajduje się podjazd, a w budynku platforma, z której korzystać mogą osoby poruszające się na wózkach.

Poruszanie się po budynku Wydziału Polonistyki jest przygotowane w sposób komfortowy dla osób niewidzących lub słabowidzących, poprzez to, że numery pomieszczeń zostały zapisane dodatkowo alfabetem Braille'a. Jeśli pojawia się niezbędna pomoc, na Uniwersytecie Warszawskim działa Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Prowadzi ono rozbudowane formy wsparcia, z którego w razie potrzeby mogą skorzystać zarówno studenci, jak i prowadzący zajęcia.

W przypadku stosowania elementów kształcenia na odległość, np. korzystania z materiałów dydaktycznych, studenci mają zapewniony dostęp do wszelkich elementów struktury informatycznej. Dostępne na kierunku narzędzia i oprogramowanie w zakresie nauczania na odległość umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną komunikację pomiędzy studentami i osobami prowadzącymi zajęcia.

Ponadto w gmachu Wydziału znajduje się kawiarnia z przestrzenią wypoczynkową dostępną dla wszystkich osób studiujących i pracujących, także tych, które nie chcą skorzystać z usługi gastronomicznej. Dodatkowo oba budynki zostały wyposażone w automaty z przekąskami i napojami. Nieopodal gmachu Wydziału Polonistyki usytuowana jest stołówka uniwersytecka, a także kilka innych punktów gastronomicznych, które ulokowane są na kampusie centralnym UW.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz służące edukacji są urozmaicone, i zapewniają standardowe zapotrzebowanie z perspektywy wymogów programowych ocenianego kierunku. Studenci posiadają dostęp do literatury obowiązkowej i uzupełniającej zalecanej w sylabusach, co wspiera proces tematycznie i językowo, a tym samym umożliwia osiągnięcie zakładanych do osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Zasoby biblioteczne udostępniane są w formie tradycyjnej, a także elektronicznej. Biblioteka, poza tradycyjnym dostępem do pozycji, zapewnia także materiały dostępne lub udostępnione w formie skanów.

W Bibliotece Wydziałowej, a także w ogólnodostępnej bibliotece głównej funkcjonuje system biblioteczno-informacyjny, umożliwiający szybki dostęp do aktualnych zasobów międzynarodowych i wszelkich informacji naukowych w formie tradycyjnej i elektronicznej. Ich zakres jest odpowiedni do prowadzonego procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku. Dzięki działalności Biblioteki Głównej UW, studenci i kadra badawczo-dydaktyczna posiadają dostęp do światowych zasobów informacji naukowej za pośrednictwem licencjonowanych serwisów elektronicznych, książek i czasopism.

Uczelnia zapewnia materiały dydaktyczne w formie elektronicznej, które udostępnia studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość za pośrednictwem repozytorium i platform, a także podczas kształcenia stacjonarnego. Studenci filologii bałtyckiej otrzymują podręczniki bezpłatnie od władz kierunku i korzystają z nich na zasadzie wypożyczenia na cały rok akademicki.

Władze kierunku prowadzą bieżące przeglądy infrastruktury naukowej, bibliotecznej, dydaktycznej, a także wspierającej kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Przeglądy te obejmują stan dostępności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, poprzez kryterium ilościowe i jakościowe, w tym przez pryzmat liczby studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Oceniany kierunek filologia bałtycka prowadzi intensywną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym i stara się na bieżąco odpowiadać na potrzeby płynące ze strony przedstawicieli rynku pracy. Współpraca odbywa się na poziomie lokalnym, regionalnym oraz międzynarodowym. Działania we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi prowadzone są systematycznie i w zasadniczym stopniu nieformalnie. Tylko część współpracy odbywa się na bazie formalnych dokumentów, szczególnie tych, które wyznaczają ramy współdziałania projektowego lub dotyczą wsparcia finansowego kierunku przez interesariuszy zewnętrznych. Umowy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dotyczące praktyk podpisywane są przez Władze kierunku. Z przekazanych przez Uczelnię dokumentów, potwierdzonych podczas spotkań wynika, że relacje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego koncentrują się na określeniu potrzeb środowiska interesariuszy zewnętrznych i realizowane są w różnorodny sposób. Zauważalna jest szczególna dbałość kierunku o kontakt z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zarówno w obszarze jakości relacji, a także przy wsłuchiwanie się w ich potrzeby i sugestie, jakie zostają po przedyskutowaniu w zespole wprowadzane zgodnie z procedurą uczelnianą do programu studiów. Zdecydowana większość konsultacji o przedstawicielami otoczenia zewnętrznego realizowana jest w sposób nieformalny. Opiera się ona na bezpośrednich relacjach władz kierunku i wykładowców z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych nie są zapraszani do oficjalnych ciał wspierających pracę kierunku, jednak pracodawcy są zasadniczym wsparciem realizacji programu. Z uwagi na to, że przy realizacji programu na kierunku kładzie się szczególny nacisk na kompetencje językowe i translologiczne studentów oraz znajomość kultury, historii, a także sytuacji społecznej i politycznej Litwy i Łotwy. Konsekwencją tego współpraca i dobór partnerów koncentruje się na podmiotach, które mogą dopełnić realizowany na kierunku program

o własne doświadczenia. Zauważono zasadniczą dbałość o dobór partnerów, a także o szczególnie wysoką jakość realizowanej współpracy.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym opiera się na kilku filarach. Pierwszy z nich osadzony jest na działaniach Rady Uczelni, czyli ciała doradczego i wspierającego władze Rektorskie. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest realizowana przy bezpośrednim wsparciu Pełnomocnika Rektora ds. Rozwoju i Współpracy, a na szczeblu kierunku poprzez działania władz kierunku i pracowników merytorycznych. Przy kierunku nie działa co prawda ciało doradcze, w skład którego wchodziłoby przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych. Jednakże sugestie płynące od przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego konsultowane są na etapie rozmów z wykładowcami, którzy przygotowują propozycje zmian programowych dla dalszych formalnych organów działających na Uczelni, które je wdrażają.

Kolejnym filarem współpracy są działania realizowane na poziomie kierunku. Koncentrują się one na współorganizacji wydarzeń cyklicznych. Możemy tutaj wskazać organizację warsztatów, spotkań z poetami, pisarzami, dyplomatami, organizację wizyt studyjnych. Na tym poziomie kierunek realizuje działania głównie z biurami tłumaczeń, z instytucjami kultury, w tym z galeriami, mediami, organizatorami festiwali, a także z muzeami. Nierzadko pretekstem do tej współpracy są zlecane tłumaczenia tekstów, katalogów, recenzji oraz prowadzenie lub współprowadzenie spotkań autorskich. Istotnym dla programu studiów są także wypowiedzi eksperckie dla mediów, festiwali, organizacji, co pozwala na wzmocnienie pewności studentów w budowaniu doświadczenia jako konsultanta merytorycznego. Możemy wśród nich wymienić m. in.: Międzynarodowe Centrum Kultury, Narodową Galerię Sztuki Zachęta, Narodowy Instytut Polski Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA (przekład na język litewski i łotewski tekstów), Dom Spotkań z Historią, Żydowski Instytut Historyczny (z którym kierunek realizował liczne polsko-litewskie projekty związane z cyklem imprez z okazji 700-lecia Wilna). Intensywna współpraca prowadzona jest także z ambasadami Litwy i Łotwy oraz z attaché kultury, szczególnie w zakresie promocji kultury polskiej i litewskiej oraz łotewskiej i polskiej.

Interesującą formą współpracy jest realizowana w oparciu o umowę o współpracę działalność z Agencją Języka Łotewskiego. Od 2015 roku Agencja ta finansowo wspiera zatrudnianie współpracowników (dydaktyków, lektorów, natywnych użytkowników języka łotewskiego) oraz organizuje kursy lektorskie, w których uczestniczą lektorzy Zakładu Bałtystyki. Ponadto Agencja wspomaga organizację konferencji pt.: Bridges in the Baltics 2016, 2022 oraz wyposaża bibliotekę bałtystyczną w nowości wydawnicze, również edukacyjne.

Ważnym filarem jest również realizacja praktyk studenckich. Odbywa się ona aktywnie m. in. z portalem „Przegląd Bałtycki” i sprowadza do okazjonalnej publikacji artykułów, komentarzy i opinii politycznych, historycznych, kulturalnych, gospodarczych. Innym podmiotem jest Ośrodek „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów”. W ramach praktyk studenci pogłębiają swoją wiedzę translatorską, a także czerpią korzyści z wiedzy i doświadczenia redaktorów portalu, poszerzają swoją wiedzę o aktualne wydarzenia z Litwy i Łotwy.

Ponadto na kierunku obserwujemy praktykę prowadzenia lub współprowadzenia zajęć dydaktycznych przez nauczycieli – praktyków. Zatrudnieni na ocenianym kierunku nauczyciele akademicki od wielu lat współpracują z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z wyżej wymienionymi podmiotami,

instytucjami publicznymi, nierzadko będąc ich pracownikami. W tej grupie znajdują się również przedstawiciele "Przeglądu Bałtyckiego", którzy są regularnie zapraszani do prowadzenia zajęć na przedmiotach poszerzających wiedzę na temat krajów bałtyckich.

W kształtowaniu relacji z rynkiem pracodawców znaczącą rolę pełni również Biuro Karier UW. Poza swoją działalnością bieżącą, z której mogą korzystać również studenci bałtystyki, jest ono formalnie odpowiedzialne za udzielanie wsparcia studentom w zakresie realizacji praktyk, będąc pomocnym w komunikacji, sporządzaniu umów, a także w pośrednictwie z władzami uczelni. Z analizy sytuacji bieżącej wynika, że żaden student na kierunku bałtystyka obecnie nie korzysta z realizacji praktyk przy wsparciu Biura Karier. Studenci wybierają indywidualną formę i we własnym zakresie organizują praktyki, będąc w kontakcie z kierunkowym opiekunem praktyk.

W załącznikach do raportu oraz informacjach znajdujących się na witrynie internetowej Uczelni, a także podczas wizytacji wskazano instytucje, z którymi Uczelnia realizuje projekty społeczne i działania promujące i pokazujące jak społeczność studencka ma wpływ na otoczenie zewnętrzne.

W ramach wyżej określonej współpracy realizowane lub współrealizowane są projekty m. in.: wykłady, a także warsztaty cykliczne organizowane przy wsparciu Litewskiego Związku Pisarzy, Ośrodka „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” oraz ambasady litewskiej, podczas których odbywają się spotkania z pisarzami, poetami, tłumaczami, gdzie realizowane są prace nad tłumaczeniami tekstów literackich, antologii (przykładem może być zbiór pod tytułem: Pauzy w milczeniu). Studenci kierunku uczestniczą w tych warsztatach. Obywają się one od 11 lat. Studenci i wykładowcy czynnie uczestniczą w Wiośnie Poezji, podczas których odbywają się spotkania z czołowymi litewskimi poetami.

Wszystkie instytucje partnerskie współpracujące z kierunkiem odpowiadają profilem prowadzonej przez siebie działalności do dyscyplin naukowych, do których przypisany jest kierunek i realizowane w jego ramach specjalności.

W czasie pandemii COVID-19 kontynuowana była aktywność kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprzez narzędzia zdalne. Niektóre formy aktywności związane z realizacją programu praktyk lub współrealizacji projektów zostały czasowo zawieszane, zostały także wprowadzone inne formy współrealizacji projektów w formule on-line. Spotkania z otoczeniem społeczno-gospodarczym również odbywały się w formie zdalnej. W konsekwencji, w przypadku ograniczeń zewnętrznych, Uczelnia prawidłowo zapewnia udział przedstawicieli instytucji partnerskich, w tym pracodawców w różnych formach współpracy wykorzystując do tego kontaktu efektywnie metody i narzędzia komunikacji na odległość.

Ewaluacja jakości współpracy kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywa się za pomocą rozmów nieformalnych z zaprzyjaźnionymi przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także poprzez realizowane praktyki, które są przestrzenią na dzielenie się przemyśleniami i sugestiami na temat efektów uczenia się i realizacji programu studiów, a także wszelkiego wsparcia niezbędnego przy tworzeniu praktycznych zajęć, podnoszących kwalifikacje niezbędne na rynku pracy.

Do tej pory przeglądy programów studiów odbywały się w sposób nieformalny. Nie organizowano specjalnych spotkań czy konsultacji. Odbywały się one incydentalnie: drogą mailową, telefoniczną, poprzez wszelkie formy bezpośredniego kontaktu z partnerami kierunku. Regulacje dotyczące

współpracy z otoczeniem w sposób nieprecyzyjny odnoszą się do kwestii monitorowania udziału otoczenia społeczno-gospodarczego w projektowaniu oraz doskonaleniu programu studiów. Jednak widzimy znaczący jego wpływ na rozwój kierunku i zmiany dokonywane w ramach realizowanego programu. Za sprawą sugestii przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego wprowadzono zmiany w programie studiów. Poprzez rozmowy dokonano przeprofilowania programu pod kątem nacisku na kompetencje językowe i znajomość przekładową języka, w tym również na tłumaczenia publikacji literackich, tekstów kultury [w programie zwiększono liczbę zajęć translatorskich i wyrównano poziomów języka litewskiego i łotewskiego, co potwierdziła także ankieta absolwentów i studentów na temat programu (realizowana w 2017 roku)]. Zgodnie z sugestiami otoczenia społeczno-gospodarczego obecnie na kierunku prowadzi się naukę języka litewskiego od I roku, a język łotewski został wprowadzony od II roku studiów I stopnia, co jest zgodne z oczekiwaną przez interesariuszy zewnętrznych, znajomością obu języków przez absolwentów kierunku filologia bałtycka.

Władze kierunku dokonują przeglądów współpracy z partnerami, są w stanie zidentyfikować rozmaite jej formy, jednak ewaluacja współpracy nie jest prowadzona systemowo, jest incydentalna, poprzez co wydaje się, że brakuje świadomej oceny skuteczności wpływu otoczenia na program studiów oraz doskonalenie jego realizacji, a tym samym osiąganie przez studentów efekty uczenia się. Zgodnie z informacją uzyskaną od władz kierunku, na Wydziale został opracowany formularz, poprzez który mają być zbierane dane na temat spostrzeżeń płynących od otoczenia społeczno-gospodarczego na temat realizowanego programu studiów, praktyk zawodowych, osiąganych efektów uczenia się. Formularz nie został jeszcze wdrożony. Zgodnie z procedurą prowadzoną na UW wszelkie zasadnicze zmiany programowe wprowadzane do programu studiów, zmieniające efekty uczenia się wymagają konsultacji programu z interesariuszami zewnętrznymi.

Pomimo tego, że kierunek nie prowadzi okresowych spotkań z wszystkimi współpracującymi z kierunkiem przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, to jednak odbywają się spotkania w podgrupach tematycznych. Przykładem takich spotkań są warsztaty sieciujące, w ramach których zbierane są sugestie na temat potrzeb rynku i kształcenia studentów.

Pomimo skuteczności prowadzonej współpracy, dużej dbałości o jej jakość co do form współpracy, **rekomenduje się** wdrożenie mechanizmu wspierającego ewaluację współpracy z otoczeniem, pozwalającą na systemową weryfikację programu studiów, wprowadzanie zmian, a także doskonalenie osiąganych efektów uczenia się. Wprowadzenie narzędzi, takich jak cykliczne spotkania interesariuszy zewnętrznych dotyczących programu studiów, ankiety zbierającej dane o koncepcji i osiąganych efektach, będą stwarzały również szansę na poszerzenie współpracy i sieciowanie różnych grup interesariuszy kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego została sformułowana rekomendacja dotycząca zdiagnozowanego uchybienia, która nie ma wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wdrożenie mechanizmu wspierającego ewaluację współpracy z otoczeniem, pozwalającą na systemową weryfikację programu studiów, wprowadzanie zmian, a także doskonalenie osiągniętych efektów uczenia się.

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Proces umiędzynarodowienia na kierunku filologia bałtycka realizowany jest w kilku obszarach. Przede wszystkim zajęcia na kierunku filologia bałtycka prowadzone są w językach kierunkowych lub z wykorzystaniem lektur i materiałów w językach kierunkowych – częściowo od II roku studiów I stopnia i regularnie od I roku studiów II stopnia. W rezultacie, studia kończą się na kierunku z kompetencją językową w języku litewskim na poziomie B2+ (studia I stopnia) i C2 (studia II stopnia), w języku łotewskim na poziomie B1 (studia I stopnia) i C1 (studia II stopnia), oraz w niekierunkowym języku obcym nowożytnym na poziomie B2 (studia I stopnia). Taki poziom kompetencji językowych pozwala na korzystanie z literatury obcojęzycznej niezbędnej do prowadzenia badań naukowych.

Uczelnia dynamicznie i skutecznie realizuje współpracę z ośrodkami uniwersyteckimi na Litwie i na Łotwie, a także z litewskimi i łotewskimi placówkami dyplomatycznymi w Polsce. W 2019 roku kierunek odwiedzili ówczesny Minister Kultury Republiki Litewskiej wraz z Radczynią Ministerstwa oraz Attaché Kultury Litwy, a także Minister Oświaty i Nauki Republiki Łotewskiej. W latach 2021 i 2022 kierunek dwukrotnie odwiedził nas Ambasador Republiki Łotewskiej w Polsce. W latach 2015-2023 warszawska

filologia bałtycka uczestniczyła w międzynarodowym projekcie „Wzmocnienie współpracy pomiędzy ośrodkami bałtycznymi za granicą i instytucjami naukowymi na Litwie”, finansowanym z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej, zaś w 2016 r. Katedra Językoznawstwa Ogólnego, Migowego i Bałtystyki podpisała umowę o współpracy z Agencją Języka Łotewskiego, która między innymi pokrywa koszt zatrudniania lektora języka łotewskiego i prowadzenia innych zajęć lettonistycznych, a także zaopatruje kierunek w podręczniki i inne pomoce do nauki języka łotewskiego.

Systematyczny udział rodzimych użytkowników języka litewskiego i łotewskiego w kształceniu na kierunku jest kolejnym wyznacznikiem jego umiędzynarodowienia. W ostatnich latach kursowe zajęcia monograficzne, wybrane zagadnienia kultury krajów bałtyckich oraz lektorat z języka litewskiego prowadzi też gościnnie wykładowczyni z Instytutu Literatury i Folkloru Litewskiej Akademii Nauk. Oprócz zajęć obowiązkowych przewidzianych w programie studiów studenci i wykładowcy regularnie uczestniczą w otwartych wykładach gościnnych, prowadzonych przez literaturoznawców i językoznawców litewskich i łotewskich w ramach wyżej wspomnianych programów współpracy oraz programu Erasmus+. Wykłady prowadzone są m.in. przez pracowników Uniwersytetu Wileńskiego, Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie, Litewskiego Instytutu Literatury i Folkloru, Uniwersytetu Łotewskiego w Rydze, Uniwersytetu im. Stradiņša w Rydze, Uniwersytetu Lipawskiego i Uniwersytetu Dyneburskiego.

Dopełnieniem programu kształcenia na obu poziomach są długo- i krótkoterminowe staże językowe i badawcze studentów i wykładowców na Litwie oraz na Łotwie. Obecnie, dzięki rządowym programom wymiany, programowi Erasmus+ oraz dzięki udziałowi Katedry Językoznawstwa Ogólnego, Migowego i Bałtystyki w wyżej wspomnianych litewskich i łotewskich projektach wsparcia dla ośrodków bałtycznych na świecie, zapewniono każdemu studentowi na każdym poziomie kształcenia przynajmniej jeden staż zagraniczny w trakcie studiów (semestralne lub roczne studia częściowe na Uniwersytecie Wileńskim lub na Uniwersytecie Łotewskim w Rydze; miesięczne kursy wakacyjne w Wilnie, w Kownie, w Kłajpedzie i w Rydze; dwutygodniowe kursy zimowe w Wilnie, Kownie lub w Kłajpedzie). Oprócz tego studenci i wykładowcy uczestniczą w krótszych kwerendach i wyjazdach do krajów bałtyckich, m.in. w obchodach setnej rocznicy odnowienia państwowości Litwy (2018), łotewskim festiwalu „Święto Pieśni” (2018), ekspedycji dialektologicznej w Auksztocie (2018), ekspedycji dialektologicznej na Żmudzi (2019), obozie językowo-krajoznawczym w Auksztocie (2019), ekspedycji kulturoznawczej na Suwalszczyznę (2019), wycieczce dydaktycznej do Wilna (2020).

Pracownicy naukowcy oraz studenci studiów II stopnia regularnie prezentują wyniki swoich badań na międzynarodowych konferencjach bałtycznych na Litwie, na Łotwie i w Polsce. W Polsce do cyklicznych konferencji tego typu należą spotkania „Perspectives of Baltic Philology” (UAM w Poznaniu), Kongres Lituanistyczny (Uniwersytet Wrocławski) oraz studencko-doktorancka konferencja „Bridges in the Baltics” (konferencje odbywają się co roku w innym kraju nadbałtyckim – w 2016 roku i 2022 r. na Uniwersytecie Warszawskim). W dniach 20-21 września 2021 roku w trybie zdalnym odbyła się organizowana przez Zakład Bałtystyki międzynarodowa bałtyczna konferencja „Kształty wolności” (referaty wygłosiło 47 prelegentów). W 2023 r. reprezentacja wykładowców i studentów uczestniczyła także w międzynarodowej konferencji pt. „Bałtystyka na świecie: doświadczenia, wyzwania, przyszłość” na Uniwersytecie Witolda Wielkiego w Kownie.

Pracownicy naukowcy, doktoranci i magiŝtranci regularnie uczestniczą rwnieŝ w letnich szkołach językoznawczych *Academiae Salensis* organizowanych na Litwie.

O moŝliwoŝci ubiegania sie o udział w różnych programach mobilnoŝci studenci informowani se poprzez stron internetową ale przede wszystkim, z uwagi na kameralny charakter kierunek, bezpoŝrednio przez wyadawcw.

Monitorowanie wsppracy z uczelniami zagranicznymi dokonywane jest podczas badań ankietowych i w ramach dziaan o nieformalnych charakterze, co jest wystarczające i skuteczne.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, ktora poprzedziła bieżącą ocenę (jeŝli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu ksztcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcj ksztcenia, to jest nauczyciele akademicki se przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia sie w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilnoŝc studentów i nauczycieli akademickich, a takŝe tworzona jest oferta ksztcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie ksztcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen se wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowiąc podstaw przyznania uczelni Certyfikatu Doskonoci Ksztcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu sie, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejŝciu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci kierunku filologia bałtycka otrzymują wszechstronne wsparcie, odpowiadające ich zróżnicowanym potrzebom. Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego zapewnia możliwość otrzymania pomocy materialnej i organizacyjnej, dzięki którym proces uczenia się może przebiegać w sposób komfortowy, a zarazem sprzyjający rozwojowi. Studia obsługiwane są z wykorzystaniem technologii cyfrowych. Co roku powołuje się również opiekunów odpowiadających za komunikację i wspomaganie studentów pierwszorzecznych.

Uczelnia organizuje skierowane do potencjalnych kandydatów inicjatywy typu „drzwi otwarte”, promujące podjęcie studiów bałtystycznych. Następnie na początku roku akademickiego nowo przyjęci studenci zostają oprowadzeni po kampusie oraz zapoznani z nauczycielami i władzami jednostki. Ponadto w podobnym czasie przeprowadzane są szkolenia z zakresu praw i obowiązków studenta, korzystania z biblioteki i obsługi platform, które wykorzystuje uczelnia w procesie uczenia się. Do prowadzenia wybranych zajęć w sposób zdalny oraz komunikacji na odległość używany jest także wewnętrzny portal Kampus. W ciągu roku pomoc informatyczną świadczy uniwersytecki Serwis Informatyczny, w ramach którego oddelegowani są pracownicy odpowiedzialni za kontakt i wsparcie na danym wydziale.

Władze Wydziału Polonistyki zapewniają szereg możliwości dostosowania procesu studiowania. Studenci filologii bałtyckiej mogą ubiegać się o urlopy zdrowotne, naukowe i okolicznościowe, jak również o indywidualną organizację studiów, obejmującą dostosowanie programu i planu studiów, dodatkowe terminy zaliczenia zajęć lub zwiększenie dopuszczalnej liczby nieobecności. Co więcej na mocy Regulaminu studiów umożliwione zostało dokonywanie zmiany zajęć w ciągu pierwszych trzech tygodni od ich rozpoczęcia.

Wśród jednostek Uniwersytetu Warszawskiego należy wyróżnić Biuro ds. Pomocy Materialnej. Jego pracownicy odpowiadają za prawidłowy przebieg procesu stypendialnego: przyznawanie miejsc w domach studenckich oraz świadczeń takich jak zapomogi, stypendia socjalne i specjalne. Biuro pomaga również w zakresie uzyskiwania ubezpieczenia zdrowotnego. Na terenie Uczelni działają też liczne stołówki wraz z przestrzenią socjalną, dostępną dla studentów.

Studenci wybitni mają możliwość uzyskania dodatkowego wsparcia finansowego w postaci uczelnianego stypendium Rektora za osiągnięcia w nauce, działalność sportową lub artystyczną oraz mogą otrzymać niezbędne wsparcie we wnioskowaniu o stypendium ministra. Ponadto osoby kształcące się na kierunku mogą ubiegać się o stypendium Kazimierasa Būgi przyznawane najzdolniejszym studentom studiującym filologię litewską poza granicami Litwy. Przysługuje im również wspomniana wcześniej indywidualna organizacja studiów.

Władze Katedry Językoznawstwa Ogólnego, Migowego i Bałtystyki zachęcają podopiecznych do udziału w konferencjach naukowych i imprezach kulturalnych związanych tematyką z krajami bałtyckimi. Studenci włączani są w prowadzone badania, etnologiczne i dialektologiczne ekspedycje oraz projekty, których przykład stanowi organizacja cyklicznej międzynarodowej konferencji bałtystycznej „Bridges in the Baltics”, której Uczelnia była gospodarzem w latach 2016 i 2022. W pozostałych latach organizowane są wyjazdy do krajów, będących jej współorganizatorami, o czym studenci są informowani poprzez korespondencję mailową. Dodatkowo studenci otrzymują niezbędne wsparcie w tworzeniu referatów konferencyjnych czy tekstów do publikacji.

W zakresie artystycznym możliwe jest wzięcie udziału w organizowanych wykładach i warsztatach. Ich tematyka jest różnorodna, dotychczasowe dotyczyły: wykonywania ludowych ozdób magicznych, tańca ludowego i muzyki etnicznej. Studenci mogą też aktywnie uczestniczyć w festiwalu poetyckim „Wiosna Poezji” i dedykowanych spotkaniach z poetami oraz gośćmi z Instytutu Literatury Litewskiej i Folkloru. Natomiast na Wydziale funkcjonuje nowo powstałe Koło Studenta Rapującego, a na poziomie ogólnouczelnianym możliwe jest dołączenie do Chóru Akademickiego UW.

Działalnością sportową zajmuje się Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Uniwersytet posiada Centrum Sportu i Rekreacji, na terenie którego znajdują się baseny, ścianka wspinaczkowa i boiska do gier zespołowych. Poza godzinami zajęć studenci mogą skorzystać z bezpłatnych wejść na pływalnię oraz dedykowanych zajęć w czasie sesji i przerwy międzysemestralnej. Studium prowadzi także sekcje sportowe z różnych dyscyplin, wspierające rozwój uzdolnionych sportowców oraz organizuje dodatkowe zawody i wydarzenia sportowe.

Wspieraniem osób przyjeżdżających na studia bałtyckie zajmuje się uniwersytecka jednostka, działająca ponad szczeblem wydziałowym. Część dokumentów uczelnianych, w tym Regulamin studiów, dostępne są w wersji anglojęzycznej. Studentom zagranicznym oferowana jest możliwość uczestniczenia w kursie języka polskiego oraz napisania pracy dyplomowej w języku obcym, co przysługuje także studentom polskojęzycznym. Osoby wyjeżdżające mogą spodziewać się wsparcia w rekrutacji, w tym: związanej z uzyskaniem rekomendacji wykładowców i listu polecającego. Ci, którzy nie chcą zdecydować się na wyjazd semestralny, mogą wziąć udział w zagranicznych szkołach letnich i kursach językowych na Litwie, Łotwie oraz w Ośrodku „Pogranicze” w Sejnach.

Mimo nielicznej grupy osób z niepełnosprawnościami, Uczelnia rozwija swoją ofertę wsparcia i szkolenia kadry w zakresie komunikacji z osobami neuro różnorodnymi. Specjalne potrzeby studenci mogą zgłaszać do władz Wydziału oraz do pracowników Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Jeśli jest taka konieczność, prośby te są uwzględnione przy układaniu planu zajęć w danym semestrze. Za pośrednictwem Biura osoby studiujące filologię bałtycką mogą też wnioskować o dostosowanie procesu kształcenia, np. poprzez zmianę formy zaliczenia lub wydłużenie okresu studiów o 3 miesiące.

Skargi i wnioski należy zgłaszać indywidualnie lub grupowo do Kierownika Jednostki Dydaktycznej, który jednocześnie pełni rolę Prodziekana właściwego do spraw studenckich. Część z tychże spraw rozwiązywana jest za pośrednictwem wydziałowej Rady Samorządu studentów. Dodatkowe wsparcie studenci mogą otrzymać od Centrum Rozwiązywania Konfliktów i Sporów UW, Rzecznika Praw Studenta oraz Ombudsmana.

Uniwersytet Warszawski posiada szereg jednostek działających w zakresie bezpieczeństwa oraz na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy. W ramach wydziałowego przewodnika udostępnione są kontakty do Komisji ds. przeciwdziałania mobbingowi, Specjalistki ds. równouprawnienia, Akademickiej Poradni Prawnej, a także wydziałowego Pełnomocnika ds. równości. Działalność tych osób i gremiów jest regulowana dokumentami takimi jak: plan równości płci, poradnik antydyskryminacyjny i innymi ustanowionymi na uczelni procedurami i rekomendacjami. Więcej w tym zakresie studenci mogą dowiadywać się w ramach prowadzonych w Uczelni kampanii informacyjnych oraz w ramach zajęć *kurs na równość*, dostępnego w ramach oferty zajęć do wyboru. Ponadto kierowane są do studentów różnorodne formy pomocy zapewniane przez Centrum Pomocy Psychologicznej UW. Studenci mogą

dołączyć do klubu dla osób neuroróżnorodnych, zadzwonić na uniwersytecki telefon zaufania oraz zapisać się na konsultacje psychologiczne i psychiatryczne, psychoterapie grupowe oraz warsztaty edukacyjne (np. dotyczące prokrastynacji). Konsultacje psychologiczne dostępne są także w języku angielskim.

W celu rozwijania wiedzy i podnoszenia poziomu umiejętności językowych zdobywanych na zajęciach organizowane są warsztaty translatorskie dostępne w ramach wyjazdów dla chętnych. Studenci zapraszani są także na warsztaty prowadzone przez zewnętrzne instytucje takie jak Związek Pisarzy Litwy. W ich efekcie powstały publikacje, których współautorami byli studenci filologii bałtyckiej („Pauzy w milczeniu”, „Czerwony śliski pałac”). Jeśli jest też taka potrzeba, możliwy jest udział w zajęciach więcej niż jednej grupy językowej. Z tej opcji korzystały najczęściej osoby, które w stopniu biegłym lub zaawansowanym posługiwały się jednym z języków i chciały nadrobić zaległości związane z nauką drugiego z nich.

Ponadto poza godzinami zajęć każdy z prowadzących przewiduje dodatkowe konsultacje, których terminarz jest dostępny na platformach internetowych Wydziału oraz wywieszony na tablicy na Wydziale przy salach, w których zajęcia mają bałtyści. Odbycie konsultacji możliwe jest również w innych terminach lub z wykorzystaniem narzędzi komunikacji zdalnej, po wcześniejszym umówieniu. Spośród pracowników wybierany jest także opiekun I roku oraz opiekun praktyk, a działania kierownika jednostki dydaktycznej wspiera Sekcja Toku Studiów. Kadra Wydziału jest też regularnie szkolona, aby utrzymywać wysoki poziom właściwego kontaktu z podopiecznymi. Jeden z ostatnio proponowanych warsztatów dotyczył wzmocnienia postaw równościowych.

Na Wydziale Polonistyki aktywnie działa Koło Naukowe Bałtystów, które przede wszystkim inicjuje spotkania z litewskimi poetami i uczestniczy w organizacji festiwalu Wiosna Poezji. Władze Wydziału zapewniają dedykowane pomieszczenia oraz dofinansowanie działalności organizacji studenckich, a na specjalny wniosek udzielają dodatkowego wsparcia finansowego ze środków własnych lub Funduszu Doskonałości Dydaktycznej UW. Na podobne wsparcie materialne i organizacyjne może liczyć Rada Samorządu Studenckiego. Członkowie organizacji i koła mogą ubiegać się o wspomnianą wcześniej indywidualizację kształcenia.

Na koniec każdego semestru władze jednostki przeprowadzają ankiety, w których część pytań dotyczy wsparcia ze strony prowadzących. Natomiast raz w roku uniwersytecka Pracownia Ewaluacji Jakości Kształcenia organizuje ogólnouczelniane badanie oceniające jakość kształcenia. Kwestionariusze z ubiegłych badań posiadały wydzieloną sekcję pytań z zakresu systemu wsparcia osób studiujących oraz dotyczyły między innymi oceny zadowolenia z podjętych studiów, opisu aktywności akademickiej i uczestnictwa w programach wymian międzynarodowych. Uczelnia monitoruje również przejawy dyskryminacji ze względu na różnice kulturowe i światopoglądowe, wyznanie, poglądy polityczne, niepełnosprawność, status materialny, orientację seksualną lub płeć/tożsamość płciową. Jednakże ze względu na kameralną grupę osób związanych z bałtystyką, władze Wydziału przede wszystkim polegają na nieformalnych ścieżkach kontaktu oraz możliwości zgłaszania propozycji zmian poprzez przedstawiciela, będącego członkiem Rady Dydaktycznej. Na podstawie tak zabranych informacji, Uczelnia systematycznie implementuje rozwiązania służące doskonaleniu wsparcia studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Osoby zainteresowane kierunkiem filologia bałtycka oraz ofertą Uniwersytetu Warszawskiego mają do dyspozycji wiele stron internetowych: począwszy od strony Katedry Językoznawstwa Ogólnego, Migowego i Bałtystyki, poprzez stronę Wydziału Polonistyki i wyspecjalizowanych jednostek Uczelni, aż po stronę Uniwersytetu. Każda z nich jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Można na nich znaleźć odpowiednie

zakładki, mające zapewnić dostęp do informacji o kierunku i innych aspektach związanych ze studiowaniem na Uniwersytecie Warszawskim. Przedstawione informacje dostosowane są do różnych grup odbiorców, takich jak kandydaci na studia, studenci, doktoranci, pracownicy, absolwenci i interesariusze zewnętrzni. Poza Biuletynem Informacji Publicznej strony dostępne są w językach polskim i angielskim. Dodatkowo strony Katedry umożliwiają przełączenie się na język litewski i łotewski. Nie każda z witryn posiada jednakże udogodnienia związane z dostosowaniem ich wyświetlania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. **Rekomenduje się** wprowadzenie rozwiązań, mających na celu zwiększenie dostępności stron internetowych dla osób z niepełnosprawnościami.

Wszyscy interesariusze mają dostęp do szczegółowych informacji dotyczących rekrutacji na studia filologia bałtycka, obejmujące oczekiwane od kandydatów kompetencje, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów oraz terminarz procesu przyjęć na studia. Na stronach Katedry i Wydziału zostały udostępnione: programy studiów I i II stopnia, opis prowadzonego kierunku, warunki studiowania i wsparcia w procesie uczenia się (informacje o procedurach stypendialnych, organizacji praktyk, działalności studenckiej), podstawowe wskaźniki dotyczące skuteczności kształcenia oraz kontakty do osób obsługujących kierunek.

W ramach jednostek Uniwersytetu Warszawskiego został powołany Serwis Informatyczny, zajmujący się obsługą techniczną urządzeń i platform stosowanych na uczelni. Na stronie internetowej Serwisu dostępna jest zakładka Helpdesk, która zawiera kontakty do pracowników administracyjnych i dedykowanych poszczególnym wydziałom, co umożliwia zgłaszanie problemów z dostępnością informacji na stronach.

Władze Katedry i Wydziału nie dokonują sformalizowanych przeglądów swoich stron internetowych. Oceny dotyczące jakości udostępnianych treści odbywają się natomiast nieformalnie, w tym z udziałem studentów. Są to rozwiązania wystarczające i skuteczne, a ich wyniki są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego została sformułowana rekomendacja dotycząca zdiagnozowanego uchybienia, która nie ma wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełnienia kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie rozwiązań, mających na celu zwiększenie dostępności stron internetowych dla osób z niepełnosprawnościami.

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem filologia bałtycka sprawuje Rada Dydaktyczna oraz Kierownik Jednostki Dydaktycznej. Nadzór nad oceną jakości kształcenia i realizacją procedur wspomagających ocenę jakości kształcenia prowadzi Pełnomocnik Rektora UW ds. jakości kształcenia, natomiast organem zajmującym się kontrolą jakości procesu kształcenia jest Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia. Do zadań Rad Dydaktycznych, w tym zespołu dedykowanemu m.in. kierunkowi filologia bałtycka, należy wdrażanie procedur, metod i narzędzi oceny jakości i przebiegu kształcenia opracowanych przez radę uczelnianą, oraz ewaluacja procesu kształcenia na kierunku. Kompetencje i zakres odpowiedzialności osób i zespołów zostały określone w sposób przejrzysty.

Innowacje dydaktyczne i osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej są uwzględniane w projektowaniu programu studiów, co ilustrują, na przykład, stosowane na kierunku metody dydaktyczne. Współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna jest uwzględniana w projektowaniu studiów w sposób odpowiadający specyfice kierunku. Narzędzia i techniki kształcenia na odległość są uwzględniane w projektowaniu programu studiów, przede wszystkim jako narzędzia wspomagające.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny w oparciu o przyjęta w Uczelni procedurę tworzenia i doskonalenia programów kształcenia. Przejęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte coroczną uchwałą senatu warunki i kryteria rekrutacji.

W ramach przeglądu programu studiów dokonuje się oceny: systemu ECTS, wymiaru godzin poszczególnych zajęć, sekwencji grup zajęć i zgodności treści kształcenia z zakładanymi efektami uczenia się, jak i aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Weryfikuje się i opiniuje zgodność form zajęć, metod dydaktycznych z zakładanymi ogólnymi i szczegółowymi efektami uczenia się. Z przeglądem programu zintegrowany jest przegląd sylabusów, który uwzględnia ocenę zawartych w nich informacji: treści programowych, w tym ich aktualność i spójność z efektami uczenia się, aktualizację zalecanej literatury, wskazywanych metod dydaktycznych, wymiaru zajęć i przypisanych punktów ECTS. Zdiagnozowane w kryteriach 1-2 nieprawidłowości w zakresie m.in. efektów uczenia się i wymiaru zajęć powiązanych z prowadzoną w Uczelni działalnością badawczą w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek, świadczą o niepełnej skuteczności istniejących procedur.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje procedurę monitorowania i weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się oraz procedurę weryfikacji jakości prac dyplomowych. Procedury przewidują analizę wyników uzyskiwanych przez studentów w sesji egzaminacyjnej oraz monitoring spełnienia standardów określonych dla prac dyplomowych, osiągania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych na poziomie zajęć poprzez przegląd prac dyplomowych, prac etapowych, dokumentacji praktyk zawodowych i w oparciu o wnioski ujęte w raportach dotyczących oceny realizacji założonych w programie efektów uczenia się. Procedury, choć oparte o miarodajne i wiarygodne dane, nie są w pełni skuteczne, gdyż nie prowadzą do zdiagnozowania nieprawidłowości w kryterium 3 powiązanych z weryfikacją efektów uczenia się na kierunku.

Na kierunku został zapewniony wpływ studentów oraz kadry prowadzącej kształcenie na doskonalenie programu studiów. Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jest również zapewniony i systematycznie poszerzany. Brakuje, jednakże, czytelnych rozwiązań dotyczących sposobu uwzględniania postulatów poszczególnych grup interesariuszy dotyczących doskonalenia kształcenia na kierunku. **Rekomenduje się** wprowadzenie systemowych rozwiązań dotyczących sposobu uwzględniania postulatów poszczególnych grup interesariuszy, dotyczących doskonalenia kształcenia na kierunku.

Jakość kształcenia na kierunku filologia bałtycka podlegała wcześniejszym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Uchybienia wskazane w raporcie z 2017 r. zostały co prawda zniwelowane na poziomie szczegółowym, ale obszary, których dotyczyły poprzednie uwagi krytyczne, np.: efekty uczenia się, zostały objęte zaleceniami również w trakcie obecnej oceny programowej. Wyniki poprzedniej oceny zewnętrznej nie zostały zatem w pełni wykorzystane w doskonaleniu jakości na kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są oceny programu studiów, oparte o wyniki analiz wiarygodnych danych i informacji. W ocenach tych biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni, lecz sposób uwzględniania ich postulatów nie został określony.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom PKA. Uchybienia wskazane w raporcie z 2017 r. zostały co prawda zniwelowane na poziomie szczegółowym, ale obszary, których dotyczyły poprzednie uwagi krytyczne, np.: efekty uczenia się, zostały objęte zaleceniami również w trakcie obecnej oceny programowej. Wyniki poprzedniej oceny zewnętrznej nie zostały zatem w pełni wykorzystane w doskonaleniu jakości na kierunku.

W analizie stanu faktycznego została sformułowana rekomendacja dotycząca zdiagnozowanego uchybienia. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika natomiast z nie w pełni skutecznego działania na kierunku systemu zapewnienia jakości kształcenia, który nie przyczynił się do zdiagnozowania nieprawidłowości wskazanych w kryteriach 1, 2 i 3.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie systemowych rozwiązań dotyczących sposobu uwzględniania postulatów poszczególnych grup interesariuszy, dotyczących doskonalenia kształcenia na kierunku.

Zalecenia

1. Zaleca się efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji i skutkujące podniesieniem jakości kształcenia na kierunku.

4. Załączniki

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226, z późn. zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2021 r. poz. 661.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218);
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.;
9. Uchwała Nr 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej w roku akademickim 2023/2024.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura,

a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiejscowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

